

bb 52. halálos motorkerékpár-baleset kiskunhalason

1 bc/mm bzs 1e

1970. május 31.

vasárnap reggel kiskunhalas belterületén Laczkó benő, 37 éves targoncavezető, helybeli lakos gyorsan hajtott oldalkocsis motorkerékpárjával, s egy oszlopnak ütközött, utasa, károly józsefné, 62 éves eltartott, kiskunhalasi lakos a balesetnél olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vigyázatlan motorost előzetes letartóztatásba helyezték. /mti/

- v é g e -

19.40/bzs

- 32 -

Mr 20¹⁵

M.T.I.

60.008/x

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. június 1.

bb 1. a szóbeli érettségi „startja”, - tudnivalók a követelményekről - több mint 47.000 fiatal végez nappali tagozaton, 20.000 „felnőtt diák”, fejezi be középiskolai tanulmányait

1 vt/tr-ju zs la

- 1970. június 1.

a különböző típusú középiskolákban nappali tagozaton több mint 47.000 fiatal érettségizik, illetve képesítődik az idén. a szóbeli vizsgák hétfőn már több iskolában megkezdődtek. azokat a diákokat, akiknek írásbeli dolgozata legalább egy tárgyból megfelelt, szóbelire bocsátották. a z érettségi összehangolása, a követelményeknek legalább jellegükben való egységesítése érdekében a művelődésügyi minisztérium utmutatót adott ki az elnököknek, akik a fővárosban és vidéken külön előkészítő megbeszéléseken is résztvettek.

a gimnáziumokban minden tanuló szóbeli vizsgát tesz magyarból, történelemből és matematikából. a negyedik tárgy a szakosított tantervű osztályokban a szakosítás jellegét adó tantárgy. a követelményekről a művelődésügyi minisztériumban elmondották, hogy általában azonosak az előző évekkel. magyar irodalomból az a feladat vár a jelöltekre, hogy művészi és eszmei szempontból értékeljék, elemezzék az olvasott műveket. történelemből az egyetemes és a magyarországi fejlődést folyamatként kell áttekinteni. azt várják a jelöltektől, hogy a tényanyag birtokában képesek legyenek az összefüggések felismerésére, fejtsék ki véleményüket a kérdéssel kapcsolatban, meg tudják védeni állításukat. természetesen vizsgálják a fiatalok marxista-leninista történelem-szemléletét, világnézetét és politikai fejlettségét is.

/ folyt. köv. /

Mr

-1-

bb 1. / a szóbeli érettségi... 1. folyt./-ju

matematikából négy kérdést kapnak a tanulók. ebből az első kettő gyakorlati jellegű feladat-megoldás., a harmadik és negyedik elméleti. a hangsúly a feladat-megoldáson van. a feladatok különböző nehézségűek: az első egyszerű, az elégséges számára is könnyen megoldható típusfeladat, a második ennél valamivel igényesebb, a jók számára készült. az érettségien a matematika osztályzatot lényegében a feladatmegoldások határozzák meg, az elméleti kérdésekre adott válaszok csak árnyalják. ha tehát például valaki csak könnyebb feladatot képes megoldani, akkor közepésnél jobb érdemjegyet nem kaphat. ha mind a két feladatot megoldotta, legalább jó érdemjegyre számíthat.

a dolgozók középiskoláiban az idén levelező és esti tagozaton végzők száma együttesen meghaladja a 20.000-et a dolgozók gimnáziumaiban, a közgazdasági és kereskedelmi szakközépiskolák, valamint a közgazdasági technikumok, továbbá az ipari és mezőgazdasági technikumok felnőtt tagozatain általában június közepe és július közepe között kerül sor a szóbeli érettségi, illetve a képesítő vizsgákra. /mti/

..

bb 2. az ország egyik legkorszerűbb autószerelve a balaton partján
vid-ju ká la 1970. június 1.

bővítik és korszerűsítik az autóközlekedési szolgáltató egységeket a balaton partján. a keszthelyi autószerelv állomást, amely 4 évvel ezelőtt épült, 11 millió forintos költséggel az ország egyik legkorszerűbb egységévé fejlesztik. a revíziós csarnokban, ahol szalagszerűen futnak át a kocsik, új műszerfalat állítottak fel, amelyen valamennyi alkatrész működése pillanatok alatt megállapítható. több korszerű gépet, műszert, a dukkózáshoz szárító kemencét és új kocsimosót állítottak munkába. rövidesen újabb csarnokkal bővítik a javító állomást.

bővítik telephelyeit a shell cég is. a balatonfüredi és a szántódi üzemanyagtöltő állomások és miniszervizek mintájára veszprémben is megnyílt az új shell-telep. rövidesen új töltő-állomással és szervizzel gazdagodik balatonföldvár is. /mti/

..

-2-

m

bb.3. pályázati felhívás bartók emlékérem és plakett tervezésére

k fe/tr cs zs la

1970. június 1.

a művelődésügyi minisztérium képzőművészeti osztálya pályázatot hirdet bartók béla halálának 25. évfordulója alkalmából bartók emlékérem és plakett tervezésére. a pályázaton résztvehet minden művész, aki tagja a magyar képzőművészek szövetségének, vagy a művészeti alapnak.

a plakett, érem átmérője 7-12 centiméter legyen, lehet mindkét oldalán kidolgozott, az előlapon azonban minden esetben bartók portréját kell megörökíteni. a pályázatra beküldött munkát nemes anyagból kell készíteni. a beküldés határideje 1970. október 30, helye: a műcsarnok, hősök tere. /mti/

..

bb.4. száz szinben pompáznak az alföld nagy rózsakertjei
vid. cs ká la 1970. június 1.

hódít a rózsakultusz békés megye városaiban, falvaiban. az utcákon, tereken, parkokban és az udvarokban az utóbbi tíz évben száz erernél több nemesrózsa tövet ültettek el. az idén a szeszélyes tavasz miatt a szokásosnál két héttel később bontották ki szirmaikat az alföld nagy rózsaligetei, de most már a szivárvány minden színében pompáznak. gyulán, a várfürdő területén, százhusz fajta nemesrózsa virít, közöttük a legújabb változat, a halványlila virágú. a legszebb látványt a szarvasi arborétum bemutató rózsakertje nyújtja, ahol mintegy 300 fajta nemesrózsa díszlik. /mti/

..

bb.7. „hat holdas rózsakert,, - új magyar film klasszikus irodalmi alkotásból

1 zsu /mm cs zs la

1970. június 1.

ranódy lászló - móríc zsigmond, kosztolányi dezső, fazekas mihály, darvas józsef és illés gyula művei után - babits mihály „hat holdas rózsakert,, című kisregényéből készít színes tv-filmet, illés györgy operatőr közreműködésével. a forgatást már megkezdték a mafilm pasaréti uti műtermében. a főszerepet tahi tóth lászló alakítja, játszik a filmben tolnay klári, kiss manyi, göbbi hilda, drahota andrea, szilvássy annamária és páger antal. /mti/

..

- 3 -

bb.5. foglalkozáscsere, különböző rétegbeliek házasságkötése -
a statisztika tükrében

1 h1/j cs zs la

1970. június 1.

a statisztikusok megvizsgálták, milyen mértékű a foglalkozáscsere egy-egy nemzedéken belül, illetve a leszármazottak mennyire maradnak hűek apjuk szakmájához. a mostani generáció helyzetének elemzéséből megállapították, hogy a három alapvető társadalmi réteg - az üzemi munkásság, a mezőgazdasági fizikai dolgozók és a szellemi foglalkozásuk - közül az értelemiségnél a legnagyobb arányú a változás. budapestben például a jelenlegi szellemi dolgozóknak csak 40 százaléka tartozott mindig ehhez a réteghez, 35 százalékuk korábban üzemi, 4 százalékuk mezőgazdasági munkás volt. említést érdemel, hogy a most szellemi munkakört betöltő budapestiek 15 százaléka eredetileg is hasonló beosztásban dolgozott, élete során azonban valamilyen fizikai foglalkozást is folytatott. az üzemi munkások 71 százaléka mindig a saját rétegéhez tartozott, s a legkisebb a mozgás a mezőgazdasági munkásoknál, akiknek 90 százaléka ma is az eredeti foglalkozását folytatja.

a nemzedéken belüli foglalkozáscseréhez képest lényeges eltérést mutat a generációk közötti átrétegződés. például a mezőgazdaságban fizikai munkát végző 100 apa közül csak 41-nek a fia található ugyanebben a rétegben, 50 üzemi munkás lett, 9 szellemi dolgozóvá vált. az üzemek, vállalatok fizikai munkásainál a réteghez kötődés aránya 70 százalék. a szellemiekénél 68 százalék. érdekes egyébként, hogy a szellemi dolgozók csaknem egyharmadának a gyermekéből fizikai munkás lesz.

megvizsgálták az egyes rétegekhez tartozók párválasztását is. eszrint túlnyomóan - több mint kétharmad arányban - az azonos társadalmi réteghez tartozók lépnek házasságra. a különböző rétegbeliek közötti frigyeket számítva, a leggyakoribb az üzemi munkások és szellemi foglalkozásuk házasságkötése, többnyire olyan formában, hogy a fizikai munkás férj szellemi foglalkozású nőt vesz feleségül./mt1/

MF

..

- 4 -

bb.6. gépkocsi garázs üvegszállak erősített poliészterből

vi cs ká la

1970. június 1.

a fából, betonból és eternitből gyártott autogarázsok után elkészült az első műanyag garázs. a mintapéldányt - amely bizonyára nagy érdeklődést vált majd ki az autótulajdonosok körében - a hungária műanyagfeldolgozó ktsz tatabányai üzemében állították össze. nagy előnye, hogy egy méter széles, üvegszállal erősített műanyagelemekből bárhol gyorsan és könnyen összeszerelhető. a poliészterből készült garázs egy-egy elemének súlya mindössze 15 kilogramm. az egész garázs ötször könnyebb, mint a betonból készült. teljesen öntartó, tehát vázszerkezet nélkül fel lehet állítani. tetőgerincét kupszerűen alakították ki, így nem terheli a hó, a csapadék./mt1/

..

4
NA

- 5 -

bb 8. több mint ötezer borsodi fiatalt várnak a nyári táborokba - utat építenek a boldogkőváraljai várhoz

vid ká bh la

1970. június 1.

az idén több mint ötezer - borsod megyei középiskolában szakmunkástanuló intézetben és egyetemen tanuló - fiatal tölti szabadidejét a nyári építőtáborokban. a lányok szentmártonkátán és kiskunhalason gyümölcsöt, paradicsomot, zöldséget szednek és szőlőt kötöznek, a fiúk pedig egerfarmoson az eger-csatorna építésében és belvízrendezési munkákon vesznek részt. a fiatalokat - akik kéthetenként váltják egymást - kényelmes, fürdővel, televízióval és rádióval felszerelt táborokban helyezik el és napi négyszeri étkeztetés mellett messzemenő gondoskodnak szórakozásukról is. a miskolci gárdonyi géza művelődési ház irodalmi szakköre felajánlotta, hogy a nyári folyamán műsort ad az ország valamennyi ifjúsági építőtáborában.

több építőtábort szerveznek a megye területén is. segítik a miskolci egyetemváros építését, s dolgoznak a helyreállított műemlékjellegű boldogkőváraljai várnál. a történelmi emlékü várhoz mintegy másfél kilométer hosszú utat építenek. igen sokan jelentkeznek az árvízszújtotta vidékek helyreállítására szervezett táborokba is./mt1/

--

bb 9. egyenletes tápanyagellátás - laboratóriumban a lassan ható műtrágya

vid ká bh la

1970. június 1.

új módszert dolgoznak ki lassan ható műtrágyák előállítására a péti nitrogénművek megbízásából a veszprémi nehézvegyipari kutató intézet munkatársai. a nagyszabású, több éves kutatómunkának az a célja, hogy bővítsék a jelenlegi műtrágya választékot. a nálunk használatos nitrogén műtrágyák mind vízben jól oldódó vegyületek, ezért a talajba juttatva a nedvesség hatására igen rövid idő alatt felszívódnak, így a növény a vegetációs periódus elején kapja meg a tápanyag ellátást. a jelenlegi műtrágyázási technológiák szerint a későbbiek során a növények nem jutnak táplálékhoz. a kutatók most két variációban készítik az új eljárást a lassított hatású műtrágyák előállítására. az első módszerrel olyan nitrogén vegyületet állítanak elő, amely nehezen oldódik a vízben. a második technológia a már meglévő műtrágyagyárakhoz alkalmazkodik. a kész termékeket olyan burkolattal vonják be, amely a nedvesség hatására bekövetkezett oldódást lassítja, ezáltal ez a folyamat elhúzódik egészen a vegetációs időszak végéig. így a növény egyenletes nitrogén ellátásban részesül./mit/

--

- 6 -

8.10 bh

61 11 01

bb 10. villanytüzelésű cserépkályha exportra - karcagi kerámikus művészek termékei külföldön

vid ká bh la

1970. június 1.

a karcagi népművészeti agyagipari htsz hírneves mestere, rusói istván és népi iparművész fia, ifj. rusói istván népi ihletésű kerámiai meghódították a külföldi piacot; egyre több megrendelés érkezik a htsz. címére. az apa, a népművészet mestere a közelmúltban indította útnak azokat a népi motívumokkal gazdagon díszített kerámia oszlopokat, amelyekkel a londoni malév kirendeltség hallját díszítették. a harminckét darab, egyenként két méter magas kerámia oszlopon nagykunsági pásztorjelenséget, figurális kompozíciókat, virágdíszeket ábrázolt a művész.

első ízben mutatkozik be külföldön ifjabb rusói istván. most zsűrizték francia megrendelésre készített tizenkét darabból álló fali kerámiaját. jelenleg egy nszk-beli céggel folytat előrehaladott tárgyalásokat, villany és olajfűtésre alkalmas népművészeti, hordozható cserépkályhák gyártására. a külföldi megrendelő az idén négyezer, jövőre pedig húszezer cserépkályha rendelését helyezte kilátásba./mt1/

--

^ a népművészeti htsz.

bb. 11. hazaérkezett a fővárosi tanács küldöttsége

rj hgy

1970. június 1.

hétfőn reggel hazaérkezett szófiából a fővárosi tanács küldöttsége, amelyet sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke vezetett. a delegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent a fővárosi tanács több vezetője és vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete./mt1/

--

10.00 rj

- 7 -

61 11 01

bb 12. budapestre érkezett a doszaaf moszkvai delegációja

k vt/mm bh bs

1970. június 1.

az mhsz budapesti vezetőségének meghívására hétfőn déli-
előtt budapestre érkezett a szovjet testvérszervezet, a doszaaf
moszkvai delegációja. a küldöttséget, - amely ny.m. zemor ezre-
desnek, a doszaaf moszkvai bizottsága elnökének vezetésével egy
hetet tölt Magyarországon - a ferihegyi repülőtéren kelemen
győző, az mhsz budapesti titkára fogadta. a vendégek itt tartó-
zkodásuk során ismerkednek a honvédelmi nevelőmunka módszereivel,
formáival és tapasztalatcserét folytatnak az mhsz képviselőivel.
/mti/

-. -

bb 13, hazaérkezett a kisz kb küldöttsége a komszomol
kongresszusról

t pr/gk ká bh hgy

1970. június 1

hétfőn hazaérkezett moszkvából, a lenini komszomol xvi.
kongresszusáról a magyar kommunista ifjúsági szövetség küldött-
sége: dr. horváth istván, a kisz kb első titkára és csillik
andrás, a kisz budapesti bizottságának első titkára. a dele-
gációt a ferihegyi repülőtéren vajó péter, a kisz központi
bizottságának titkára és főcse lajos, valamint szirbek vilmos,
a kisz budapesti bizottságának titkára fogadták. ott voltak
a megérkezésnél a szovjetunió budapesti nagykövetségének kép-
viselői is.

dr. horváth istván nyilatkozott a magyar távirati iroda
munkatársának:

/ folyt. köv. /

bb 14. országos értekezlet a budapesti tanítóképzőben a
pedagógusképzésről

t vt/mm bh ká

1970. június 1.

a tanárképző főiskolák főigazgatóinak, a tanító- és óvó-
képző intézetek igazgatóinak, az említett intézmények párt,
szakszervezeti és kisz-titkárainak részvételével országos ta-
nácskozást tartottak hétfőn a budapesti tanítóképző intézet-
ben. az értekezlet napirendjén a pedagógusképzés időszerű fel-
adatai szerepeltek, amelyről miklósvári sándor, a művelődésügyi
minisztérium pedagógusképző osztályának vezetője tartott be-
számolót. /folyt. köv./

8 -

11.05 bh

13⁴⁴

bb 15. nemzetközi autóbusszjárat közlekedik június 1-től
kaposvár és a jugoszláviai bjelovár között

vid fm bh hgy

1970. június 1.

június 1-től nemzetközi autóbusszjáratot indított a kapos-
vári 13. sz. aköv kaposvár és a jugoszláviai bjelovár között.
a járatot naponta reggel 5 óra 55 perckor indítják kaposvár-
ról, barcsón és durdevácon át bjelovárra. bjelovárról pedig az
autóbussz délután 3 órakor indul vissza kaposvárra 19 óra 05
perckor érkezik. a nemzetközi autóbusszjáratra menet-, és menettér-
ti jegyet forintért lehet vásárolni. a viteldij 55.70 forint./mti/
-. -

bb 16. csehszlovák vállalatok sátoztáborai a balaton déli
partján

vid fm bh hgy

1970. június 1.

a síófoki idegenforgalmi hivatal több csehszlovákiai vál-
lalatokkal kötött megállapodást a balaton déli partján lévő
kemping-táborok nyári bérletére. hétfőn meg is érkeztek a sá-
toztörverők: balatonszabadi, balatonöszöd, balatonboglár és alsó
bélátelep kemping - táboraihoz csehszlovák vállalatok szak-
emberei állítják fel a sátrakat, s ezekben a nyár folyamán
saját dolgozóikat üdültetik. ezekben a táborokban mintegy három-
ezren töltik majd szabadságukat. az első csoportok a tervek sze-
rint ezen a héten érkeznek./mti/
-. -

- 9 -

12.10 bh

13⁴³

bb 14. /országos értekezlet... 1. folyt./ bh

kiemelte, hogy a párt ifjúságpolitikai határozatának végrehajtásában különösen fontos feladatok várnak a pedagógusképző intézményekre. bejelentette, hogy az 1970-71-es tanévtől megkezdik a képzés korszerűsítését, színvonalának emelésére új tanterveket vezetnek be, amelyek fokozatosan lépnek érvénybe. a cél a hallgatók aktivitásának, önállóságának növelése. a pedagógusjelöltek több lehetőséget, időt kapnak arra, hogy választott szakjuknak megfelelően speciális érdeklődési igényeiket is kielégítsék./mti/

--

bb 17. társadalmi munkával úttörőotthont építettek sopronban

vid/fm bh hgy

1970. június 1.

a soproni hámán kató úttörőcsapat új otthont kapott, amelyet egy régi raktárban széleskörű társadalmi összefogással alakítottak ki. a terveket bircher oszkár, a soproni tervezőiroda vezetője készítette, aszülői munkaközösség tagjaiból építőbrigád alakult, az építőanyagot pedig az ingatlankezelő vállalat adta. részt vettek a munkában a műm 403.sz. szakmunkás-képző intézetének kőműves tanulója, a műemlékfelügyelőség soproni építésvezetőségének dolgozója és a határőrség kisz-fiataljai is.

a csaknem kétszáz ezer forint értékű létesítményt hétfőn fordós lászló, az mszmp városi bizottságának titkára adta át a pajtásoknak./mti/

--

bb 18. száz vagon egres a hajdúságból

vid fm bh hgy

1970. június 1.

szüretelik az egrest a hajdúsági kiskertekben és közös gazdaságokban. hétfőn megkezdődött nagy tételekben a frissen szedett termés átvétele a földművesszövetkezeti telepeken. az elmúlt esztendőben mintegy 400 holdon telepítettek egrest - elsősorban a kiskertekben, de fejlesztették az állományt a homoki területeken gazdálkodó termelőszövetkezetek is. ebben az évben mintegy száz vagon gyümölcs átvételére számítanak; ennek egy részét azonnal piacra viszik, a másik felét pedig hűtőházban tárolják./mti/

--

á
12.17 bh

- 10 -

13^{h5}

bb 19. időjárásjelentés

bh hgy

1970. június 1.

a meteorológiai intézet jelenté június 1-én 12 órakor:

néhány órás napsütés

európa középső részein, valamint olaszországban és a balkán-félszigeten még mindig változékony időjárás uralkodik. többfelé esik az eső, helyenként erős fúj. a hőmérséklet nem éri el az évszaknak megfelelő értéket. a lengyel-német síkságon például a vasárnap mért legmagasabb hőmérsékletek 4-7 fokkal alacsonyabbak voltak a legutóbbi évek átlagánál. kevesebb a felhő és a csapadék a szovjetunió európai területének keleti térségében. napos, meleg az idő délnyugat-európában. ott sok helyen hajnalra sem süllyedt a hőmérséklet higanyszála 15-20 fokra alacsonyabbra. a kárpát-medence időjárásának jellegében kedd estig lényeges változás nem várható.

hazánkban vasárnap változóan felhős, az évszakhoz képest hűvös idő volt. többfelé esett az eső. helyenként zivatar is keletkezett. borsodnádasdról jégesőt is jelentettek. a lehullott eső mennyisége záhonyban, miskolcon és vásárosnaményban elérte a 11, bosodnádasdon a 12, hortobágyon a 13, köröszakálon a 14, szendrőládon a 21, jósvafőn pedig a 31 mm-t. napközben 18-22 fokig emelkedett a hőmérséklet. ma hajnalra 7-13 fokig hűlt le a levegő. délelőtt országsszerte változóan felhős volt az ég. egy-két helyen kisebb eső esett. az északi szél több helyen megerősödött. 11 órára 15-19 fokig melegedett fel a levegő.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 16,9 fok volt, a sokévi átlagnál 2,4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 11 órakor 15 fok volt.

várható időjárás kedd estig:

időnként megnövekvő felhőzet. többfelé eső, zivatar. mérsékelt, napközben megerősödő északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 20 fok körül.

távolabbi kilátások péntekig!

legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek eleinte 8-12, később 15 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 18-22, később 23-27 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél hétfőn 499 centiméter./mti/

13.00 bh

bb 20. magyar kormányküldöttség utazott a nemzetközi munkaügyi konferencia ülészakára

t sl/lk ie bh hgy

1970. június 1.

nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn magyar kormányküldöttség utazott genfba a nemzetközi munkaügyi konferencia 54. ülészakára./mt1/

---

bb 21. magyar munkaügyi küldöttség utazott a szovjetmóba

t sl/lk ie bh hgy

1970. június 1.

üzemességi kérdések tanulmányozására. a delegációt budapesti munkaügyi miniszterhelyettes vezeti./mt1/

---

bb 22. dr. dimény imre sajtótájékoztatója az időszerű mezőgazdasági kérdésekről

t jf/gk ie bh hgy

1970. június 1.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, hétfőn a parlamentben időszerű mezőgazdasági kérdésekről tartott sajtótájékoztatót.

a miniszter elmondotta, hogy az ár- és belvizek nehéz helyzetet teremtettek a mezőgazdaságban. a felső-tisza és mellékfolyói áradása miatt 115 000 hold mezőgazdasági terület - ebből 70 000 hold szántó - került víz alá. 80 000 holdról az összefüggő víztömeg már levonult, a talaj azonban túlságosan átázott ahhoz, hogy a kipusztult növényzet pótlását nyomban meg lehessen kezdeni. az állatállományt is megtizedelte az árvíz, 800 szarvasmarha, 2500 sertés, 6000 juh pusztult el, az érintett területen állományának hozzávetőleg 20 százaléka. egész sor istálló ment tönkre; 5500 szarvasmarha, 8500 sertés és 14.500 juh-férőhely semmisült meg vagy ronggult meg súlyosan. az áprilisi belvizek sem múltak el nyomtalanul, a folyók magas vízszintje miatt még mindig 50 000 holdat lep el a talajvíz.

/folyt. köv./

13.30 bh

- 12 -

14¹¹

bb 22. /dr. dimény... 1. folyt./ bh

az áradás pusztításait újabb vetésekkel igyekeznek enyhíteni. van elegendő vetőmag, és a szállításokat már meg is kezdték. a megmentett állatállomány takarmányellátását gyors intézkedésekkel biztosítják, és jelentős erőket koncentrálnak a gazdasági épületek és a termelő berendezések helyreállítására. a termelőszövetkezetek országos tanácsa akcióval segít az árvíz sújtotta térszereknek. a nem felügyelete alá tartozó vállalatok is nagyobb felajánlásokkal segítik termelő partnereik talpraállítását. a baromfiipari országos vállalat például a nagyobb tenyésztéssel rendelkező közös gazdaságokat patronálja, a vetőmag-ellátó vállalat pedig kedvezményes áron

adja el a rövid tényész-idejű növények szaporító anyagát.

a növénytermelés országos helyzetével kapcsolatban a miniszter elmondotta, hogy az őszi kalászos gabonák és a tavaszi vetés növények szépen fejlődnek. az őszi kalászosok állománya azonban a téli kifagyás és a belvíz miatt helyenként ritkább a tavalyinál. a téli vetések 8 százaléka kipusztult, hozzávetőleg 210-220 ezer hold termése ment tönkre. a várható termés-átlagokról biztonságosan még nem lehet nyilatkozni, mindent egybevetve azonban május végén az őszi kalászosok a tavalyinál valamivel fejletlenebbek, a tavasziak növényállománya kedvezőbb, de ejlettségük szintén elmarad a tavalyitól. a betakarításig hátralevő időszakban viszont jelentősen változhat a helyzet, amennyiben kedvez az időjárás. a rosnövények, valamint a cukorrépa, a kukorica, a napraforgó és a burgonya jól fejlődik, az almás termésű gyümölcsösökben is kedvező a helyzet. a korai csonthéjasok - a cseresznye, a meggy és a kajszibarack - gyümölcsötése gyengébb a tavalyinál.

a tavaszi mezőgazdasági munkákhoz szükséges anyagi és műszaki ellátás terén valamivel kedvezőbb a tavalyinál, bár néhány gépből nem tudják kielégíteni a keresletet. az alkatrészellátás terén is zavarok mutatkoznak, elsősorban a vontatók tartozékaiból van kevesebb a kelletnél. a munkagépekből és alkatrészeikből azonban már nagyobb választék, pozitívum az is, hogy eddig 300 000 tonnával több műtrágyát adtak el, mint az elmúlt év hasonló időszakában. a vetőmagellátás is lényegesen jobb.

a miniszter ezután a nyári betakarítási munkákra való felkészülésről szólt, külön is kiemelte, hogy az aratásig 1500 új kombájnt vesznek át a mezőgazdasági nagyüzemek. a gabona 92 százalékát géppel takarítják be a térszerekben, az állami gazdaságokban mindenhol gépekkel dolgoznak majd.

/folyt. köv./

13.40 bh

- 13 -

14¹¹

bb 22./ dr. dimény... 2. folyt./ bh

az állattenyésztésben a tavalyi kormányhatározatok nyomán élénkült a tenyésztői kedv. erre utal, hogy megnőtt az érdeklődés az üszők iránt; több mint kétszer annyit értékesítettek az állami vállalatok, mint egy évvel ezelőtt. előnyös az is, hogy az üszők 80 százaléka a háztáji gazdaságokba került. a sertés-tenyésztés is fellendülőben van, nagy az érdeklődés a vemhes koca-akció iránt. a háztáji gazdaságokban sok kocát állítottak tenyésztésbe.

a lakossági ellátással kapcsolatban kiemelte: a hosszúra nyúlt tél és a hűvös tavasz miatt a korai zöltség-és főzelékfélék három héttel később kerültek a piacokra. az őtermésből megmaradt készletek azonban a késés ellenére kiegyensúlyozott lakossági ellátást tettek lehetővé, és a következő hetekben sem lesz gond. az év első három hónapjában a tavalyinál több áru került a piacokra és a fogyasztói árak 26 százalékkal alatta maradtak az 1969-eseknek. a márciusi árszínvonal még előnyösebben alakult: 30 százalékkal volt alacsonyabb a tavalyinál. a gyümölcsfélékhez 50 százalékkal olcsóbban jutottak hozzá a fogyasztók.

a hűvös tavasz miatt kelkáposztából, karalábéból és zöldborsóból kiesés várható, a zöldborsó csak egy hét múlva kerül nagyobb tételekben piacra, az újbúrgonya pedig június közepétől jelenik meg.

a jelenlegi kilátások alapján arra lehet számítani, hogy a központilag felvásárolt árumennyiség és a termelői szabadpiaci értékesítés idén jó ellátást tesz lehetővé. az első negyedévben 8 százalékkal több a tökehús és húskészítmény került forgalomba, mint az elmúlt év hasonló időszakában. /mti/

bb 24. mszbt-küldöttség utazott a szovjetunióba

k ms/gk zs bh hgy

1970. június 1.

hétfőn kerka andorné alelnök vezetésével elutazott moszkvába a magyar-szovjet baráti társaság küldöttsége, amely részt vesz a szovjet-magyar baráti társaság III. konferenciáján. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren ligeti lakos akadémikus búcsúztatta. /mti/

-. -

- 14 -

13.50 bh

14 24

b. 23. a szeged alatti térségben újabb lokalizációs töltés építését készítik elő -orlás-fóliaszőnyegeket hegesztenek - algyónél ismét lezárták a veszélyeztetett olajkutakat

ö/sb/rj hgy

1970. június 1.

a tiszta szegednél szombat reggeltől hétfő délig 20 centiméterrel áradt, s így már 36 centiméterrel haladja meg a vízszint az 1932. évi maximumot. a szakemberek még további néhány centiméteres áradással számolnak. ezért továbbra is nagy erők őrzik, védik és erősítik a szeged környéki töltéseket. a legújabb intézkedés alapján most a szeged alatti térségben megvizsgálják egy újabb lokalizációs töltés építésének lehetőségét, előreláthatóan találnak erre módot, s megkezdik az újabb védvonal építését.

a szegedi árvédekezők kérésére a kenderfonó és szövőipari vállalat dolgozói a covema műanyag üzem különleges fóliahegesztő gépét átalakították s így több mint 8 méter széles és 200 méter hosszú fóliaszőnyeget készítenek a töltések burkolására. a gátak átázását csökkentik ezekkel a szőnyegekkal. ezen kívül a vállalat dolgozói közül többszázan részt vesznek a gátak őrzésében, erősítésében is. a szegedi szénhidrogén medencében a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat vezetői a tiszta ár-hulláma miatt óvatosságból ismét lezártak több mint 20 olajkutakat.

a tiszánál pedig a fővédelmi töltéstől mintegy 50 méternyire hat kilométer hosszú külön védelmi vonalat is építenek. a szegedi olajmező dolgozói közül csaknem 150-en vesznek részt a közvetlen árvédelmi munkákban, s öt brigád állandó készenlétet tart. a lezárt kutakat három és fél méteres acélcső „árbóccal”, jelölték meg, hogy ha a terület esetleg víz alá kerül, akkor is kikerülhessenek az értékes berendezéseket a vízi járművek. a kutak lezárása már érezteti hatását az olajmező termelésében, jelenleg a napi előirányzatnál mintegy félezer tonna olajjal kevesebbet termelnek. korábban azonban túlteljesítették terveiket, s így a június elsejéig esedékes éves tervük teljesítésében sincs még elmaradás.

a maros a hétfőre virradó éjszakai tetőzés óta hétfő délig 3 centiméterrel apadt makónál, s folytatódik a lassú apadás. a legújabb jelentések szerint nem állítja meg az apadást az arad térségében lehullott csapadék sem. /mti/

-15-

13.50.

14 28

bb. 13. /hazaérkezett.... folyt./rj

t/pr/rj zs hgy

- küldöttségünk nagy várakozással utazott a testvéri kom-szomol 16. kongresszusára, amely a lenini centenárium jegyében zajlott le. várakozásunkat igazolta Jevgenyij tyazselnyikovnak, a komszomol központi bizottsága első titkárának beszámolója, amely a többi közt arról szól, hogy a Lenin évforduló s a győzelem 25. évfordulójának ünnepei hűen tükrözték a különböző szovjet nemzedékek megbonthatatlan egységét. a kongresszus mintegy 4 700 küldötte, s a több mint 90 országból érkezett vendégek nagy érdeklődéssel hallgatták Leonid Brezsnyevnek, az Oskp kb főtít-kárának a kongresszuson mondott beszédét, s a központi bizottság beszámolója feletti vitát. kitűnt: a szovjet fiatalok legfontosabb feladatuknak tartják a marxizmus-leninizmus tanulmányozását, s a termelő munkában való helytállást. a kongresszuson elfogadott határozat egyebek között rámutatott: a komszomol legfontosabb teendője, hogy a lenini tanítások szellemében nevelje az ifjúságot, segítse őket, hogy sokoldalúan képzett, a párt ügyéért, a kommunizmus győzelméért küzdő szilárd, önfeláldozó harcosokká váljanak.

- a magyar kommunista ifjúsági szövetség nevében tolmácsoltam a lenini komszomol sok milliós fagságának, a szovjet ifjúságnak a magyar fiatalok forró testvéri üdvözlését, jókívánásait. jóleső érzéssel tapasztaltuk, hogy a szovjet fiatalok élénken érdeklődnek a kisz-ról, s nagy figyelemmel kísérik országépítő munkánkat.

- részt vettünk valamennyi, a kongresszushoz kapcsolódó más eseményen is. moszkvában az állandó népgazdasági kiállítás területén például nemzetközi kiállítás nyílt fiatal műszakiak munkáiból. közöttük a magyar fiatalok alkotásaiból. elutazásunk előtt közvetlenül pedig ott voltunk egy nemzetközi tudományos tanácskozás megnyitóján, amelyen a világ demokratikus, forradalmi ifjúsági mozgalmainak képviselői fejtik ki nézeteiket, mondják el gondolatukat. a lenini eszméről, a ma is élő lenini örökségről. végül még annyit, hogy a kongresszuson tapasztaltakat feltétlenül kamatoztatjuk, hasznosítjuk itthon, a kisz tevékenységében - zárta nyilatkozatát dr. horváth istván. /mti/

--

13.55 rj

- 16 -

Q₆ 14³³

bb. 25. 25 éves a szabad magyar filmhíradó

k/rj zs hgy

1970. június 1.

huszonöt évvel ezelőtt, 1945. június 2-án jelent meg a felszabadulás utáni első magyar filmhíradó, a mafirt krónika. a jogutód, a magyar filmhíradó e heti számában - amelyet a bemutató filmszínházakban csütörtöktől játszanak - feleleveníti a mafirt krónika eredeti riportját a főváros ellátásának megjavítására szervezett utcai burgonya- és petróleum-árusításról.

az első mafirt krónika ezen kívül az új magyar honvédség katonai szemléjéről, nyilas-rémítetek napvilágra kerüléséről, a víztároló medencék igénybevételéről és a ceglédi dózsa-ünnepegről közölt riportot. /mti/

--

bb. 26. megnyílt a velencei kisz-vezetőképző tábor

vid/rj fm

1970. június 1.

megérkeztek az első táborzók a velencei-tó partjára: elsőként a fejér megyei kiszisták ütöttek tanyát velencei vezetőképző táborukban. a tábort, - ahol egyhetes turnusokban 1200 ifjúsági vezető továbbképzéséről gondoskodnak, - hétfőn tringer gyula, a kisz fejér megyei bizottságának első titkára nyitotta meg. /mti/

--

bb. 27. huszonhat napközi otthon az öregek számára bács-kiskun megyében

vid/rj fm hgy

1970. június 1.

szabadszálláson napközi otthont rendeztek be az öregeknek. ez már a huszonhatodik ilyen szociális intézmény bács-kiskun megyében. az otthonban - amelyet majd bővíteni fognak - egyelőre negyven idős, munkában megfáradt ember ellátásáról, szórakoztatásáról gondoskodnak. elsősorban a leginkább rászorulóknak, a szociális seélyezetteknek s a tsz-járadékosoknak biztosítottak itt helyet. az új otthont hétfőn vették birtokukba a szabadszállási öregek. /mti/

--

14.00 rj

- 17 -

Q₆ 14⁴³

bb. 28. rekordlátogatottság, eredményes üzleti tárgyalások a most záruló bnv-n - droppa gusztáv nyilatkozata

t/sz/rj 1e hgy

1970. június 1.

a magyar ipar és külkereskedelem legjelentősebb hazai sereg-szemléje, az idei budapesti nemzetközi vásár sikerrel zárult -mondotta droppa gusztáv, a vásárt rendező hungexpo vezérigazgatója. - a bnv méltóan kapcsolódott a felszabadulás 25. évfordulójának megünnepléséhez, s jól tükrözte a magyar népgazdaság eredményeit. a kiállítók az eddiginél is nagyobb gondossággal, felkészültséggel sorakoztatták fel legkiválóbb gyártmányaikat, köztük sok világszínvonalat képviselő terméküket.

a hazai vállalatok gazdálkodási érdekeltiségüknél fogva fokozottabban használták fel a vásár tájékoztató, információs fórumát - a legközelebbi és távlati gyártmányfejlesztési, üzlet-politikai tervek kialakításához. ez különösen jelentős most, az új öt éves terv időszakának küszöbén.

iparunk csaknem teljes exportskálájával megismerkedhettek a vásár külföldi látogatói, kiállítói, akik maguk is elhozták a magyar piacnak ajánlott áruik széles választékát, mint ismeretes harminchárom országból érkeztek kiállítók, s 23 ország hivatalosan vett részt. a külkereskedelmi vállalatok az ipari kiállítók csarnokaiban felállítva irodáikban, külföldiek klubjában, továbbá saját székházaikban az előző vásároknál is intenzívebb üzleti tevékenységet fejtettek ki, - s a növekvő külföldi részvétel mellett ezt tekintem az 1970. évi bnv legfőbb eredményének. a vásár lehetőséget nyújtott sok azonnali üzletkötésre is, de rendeltetésének megfelelően főként arra, hogy újabb ipari kooperációs és kereskedelmi kapcsolatok jöjjenek létre, illetve ezek utját egyengesse. a korábbi vásárok egyikén sem folyt annyira kooperációs és licencvásárlási tárgyalás, mint ezúttal, s jó néhány ilyen megállapodás is született.

a magyar ipar szakértői is nagy figyelemmel kísérték a vásár szakmai programjának eseményeit, az előadássorozatot, filmvetítéseket, konzultációkat, gépbemutatókat. hasznosnak bizonyult ezúttal is az öt szakmai nap, a vállalatok, intézmények által igényelt jegyek árának emelésétől azt várták, hogy kevesebb lesz a látogató, de ez nem így történt, a szakmai napokon is meglehetősen nagy volt a zsúfoltság, s a szakember-látogatók száma az idén is elérte a 80 000-et.

/folyt.köv./

14.05 rj

- 18 -

14.46

mbb. 28. / rekordlátogatottság... 1. folyt./rj

a vásárlátogatók érdeklődése és száma minden eddigit felülmúlt. a látogatók száma elérte az egymillió-kétszázézetet, ami a budapesti vásárok történetében rekordot jelent.

a vásár üzleti, gazdasági eredménye a zárás időszakában még nem mérhető le pontosan, a szakértők véleménye és a látogatottság alapján azonban már most is megállapítható, hogy az idei bnv sikeres volt. próbálkoztunk néhány olyan kezdeményezéssel - mint például az üzletfelek találkozóit szervező kontakt-szolgálat, a hostess-szolgálat, a hazai szakemberek részére szervezett szakmai klub - amelyek működését a jövőben tovább kívánjuk fejleszteni.

a vásárral nemcsak mi, rendezői vagyunk elégedettek, hanem külföldi és hazai résztvevői is úgy nyilatkoztak, hogy hasznos volt számukra, - s várjuk őket ismét 1971-ben a május 21-től 31-ig tartó jövő évi bnv-n, -mondotta befejezésül droppa gusztáv. /mti/

..-

bb. 29. szovjet kitüntetés magyar személyiségeknek a kulturális együttműködés terén szerzett érdemükért

t/te/rj zs hgy

1970. június 1.

hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából a magyar-szovjet kulturális együttműködés terén szerzett érdemükért a szovjetunió művelődésügyi minisztériuma és a kulturális dolgozók szakszervezete díszoklevéllel tüntette ki aradi nóra művészettörténészt, benedek árpádot, a józsef attila színház rendezőjét, darvas iván színművészt, ék sándor festőművészt, fejer pált, a magyar állami operaház főtitkárát, iglói istvánt, a nemzeti színház rendezőjét és színművészt, kazimir károlyt, a magyar színházművészeti szövetség főtitkárát, a thália színház főrendezőjét, kiskaludi stróbl zsigmond szobrászművészt, kun zsuzsa szólótáncost, mátyás mária operaezenést, pongó istván tolmácsot, róna viktor szólótáncost, somogyi józsefet, a magyar képzőművészek szövetségének elnökét, töröcsik marit, a nemzeti színház művészt.

a kitüntetéseket meleg szavak kíséretében nyújtotta át hét-főn f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete. a kitüntettek nevében ék sándor és kiskaludi stróbl zsigmond mondott köszönetet.

/folyt.köv./ 14.18 rj

- 19 -

14.51

bb. 29. / szovjet kitüntetés... 1. folyt./rj

a kitüntetések átadásánál jelen volt óvári miklós, az mszmp kb osztályvezetője, gyenes andrás külügyminiszter-helyettes, dr. simu jeno művelődésügyi miniszterhelyettes,

tr. perjési lászló, sz mszmp kb osztályvezető-helyettese, továbbá a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető beosztású munkatársa, a kulturális élet több ismert személyisége. /mti/

--

bb. 30. permeteznek tokajhegyalján

vid/kz/rj hgy

1970. június 1.

a tokajhegyaljai borvidéken az utóbbi 10 év átlagában az idei május volt a legcsapadékosabb: egy hónap alatt csaknem kétszer annyi esőt kaptak a tőkék, mint más években. a csapadékos, párás időjárás kedvező volt a szőlő legveszedelmesebb kártevője, a peronoszpóra - fejlődéséhez. a vidék 14 megfigyelő állomása az átlagoshoz képest lényegesen korábban adta le a termelőknek az első veszjelzéseket, a peronoszpóra megjelenéséről. az előrejelzések nyomán mind a nagyüzemekben, mind pedig az egyéni termelők tábláin rendszeresen permeteznek. van olyan tábla, amelyre már negyedszer szórják a védekező anyagokat, noha a zsenge szőlőhajtások még csak most hozzák a levelüket. /mti/

--

bb. 33. dr. Lénárt Lajos

t/jf/rj 1e hgy

1970. június 1.

mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn küldöttség utazott csehszlovákiába, a kgst élelmezés-
ipari állandó bizottságának 13. ülészakára. /mti/

--

14.25 rj

- 20 -

Q 14 56

bb. 31. a ravalyihoz hasonló jó gabonatermés ígérkezik
Sopron megyében

vid/kz/tné bh hgy

1970. június 1.

megtartották hagyományos május végi határszemléjüket a sopron megyei termelőszövetkezetek szakemberei. a szemle tapasztalatai alapján úgy nyilatkoztak, hogy az idén is a ravalyhoz hasonló jó gabonatermés ígérkezik a megyében. azokon a területeken, ahol nem tett kárt belvíz s a tiszta áradás nem okozott károkat, erőteljesen fejlődik, jól bokrosodott a már szárbaszökkent búza. jelenlegi fejlettségéből ítélve a megye szövetkezeti szakemberei 14-16 mázsára becsülik a várható hektárentéti termésátlagot. a májusi csapadékos időjárás a rizs kivételével az összes növényeknek kedvezett, júniusban azonban meleg, napfényes időre volna szükség, hogy péter-pálkor megpendülhessenek a kaszák. /mti/

--

bb. 32. üzempróba a kecskeméti konzervgyárban

vid-kz/tné bh hgy

1970. június 1.

új üzemsarnok épült a kecskeméti konzervgyárban. a több mint 4000 négyzetméter alapterületű „konzervteremben”, hétfőn tartották meg az üzempróbát. a gépesített új munkacsarnokban, a főleg zöldségtételeket dolgoznak majd fel, 4.500 vagon áru készült évente. borsóból a főidényben naponta 35 vagonnal tartósítanak. a hétfőn megtartott üzempróbára is borsót vártak a gyár termő-körzetéből, a hűvös idő miatt azonban az első szállítmány csak a hét közepére érkezhett meg. borsót egyébként kereken ezen vagonnal tartósítani az idén. /mti/

--

bb. 35. magyar-kanadai vagyoni jogi megállapodás

gg 1e bh hgy

1970. június 1.

a magyar kormány és a kanadai kormány megállapodást kötött valamennyi függő vagyoni jogi kérdés rendezésére. a megállapodást hétfőn írták alá budapestben. /mti/

- 21 -

14.30 bh

Q 15 9

bb. 39. kállai gyula kitüntetése

lk zs bh hgy

1970. június 1.

a népköztársaság elnöki tanács kállai gyulának, az országgyűlés elnökének, az mszmp politikai bizottsága tagjának több évtizedes munkásságai és közéleti tevékenysége elismeréséül az születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság érdemrendje kitüntetését adományozta. a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt kádár jános, az mszmp kb első titkára, fock jennő, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, biszku béla, az mszmp kb titkára, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés al-elnöke és beresik istván, a hazafias népfront országos tanácsának elsőtitkára. /mt1/

--

bb. 34. elutazott i.d. kuznyecova

l jf/km ia bh hgy

1970. június 1.

kétfőn elutazott budapestről az i.d. kuznyecova, a lett szovjet szocialista köztársaság élelmiszeripari minisztere által vezetett küldöttség. búcsúztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes.

a vendégeket egy hetes magyarországi látogatásuk során fogadta dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter. a küldöttség tanulmányozta a magyar élelmiszeripar munkáját és tárgyalásokat folytatott a két ország minisztériumai közötti együttműködés kiszélesítéséről. /mt1/

--

bb. 37. lottó tárgynyereleménysorsolás

km ia bh hgy

1970. június 1.

a május 18. játékhét szelvényeiből megtartott lottó tárgynyereleménysorsoláson a főnyereményeket a következő szelvényekkel nyerték: a bp. 1. kerület batthyányi utca 28-30. szám alatti 1. emeleti háromszobás öröklakást a 7.220.802 számú szelvényvel, a iv. emeleti háromszobás öröklakást a 0.976.432 számú lottószelvényvel nyerték. balatonkenesei üdülőtelket és hozzá 80 ezer forintos vikkendház-építési utalványt a 3.059.171 számú szelvényre sorsoltak. moszkvics személygépkocsit az 5.099.107 számú szelvényvel, zasztava személyautót pedig az 5.165.876 számú lottószelvényvel nyertek. prága-berlin-varsó-moszkvai körutazásban a 4.830.361; 3.289.110; 7.600.686; 6.735.672; 2.300.289; 2.292.773; 0.463.103; 1.138.436; 3.419.575; 6.945.109; 7.102.513; 8.166.500 és 5.300.235-ös számú lottószelvények tulajdonosai vehetnek részt. /mt1/

--

14.40 bh

15⁰⁸

bb. 38. háromezerháromszáz pátria -lemez soronkívül

vid/kz/rj hgy

1970. június 1.

háromezerháromszáz pátria-lemezt rendeltek soronkívül az árvíz elleni védekezéshez a dunai vasmű könnyűszerkezeti üzemétől. az üzem dolgozói éjjel-nappali folyamatos munkával hétfőre mind a 3300-at elkészítették. az utolsó lemezeket kedden indítják utba a veszélyeztetett helyekre. /mt1/

--

b
bb. 40. száz éves céglevelél szekszárdon

vid/rj ká hgy

1970. június 1.

érdekes céglevelet ajándékozott a szekszárdi ady endre szakmunkásképző iskola házi muzeumának dömötör béla, a helyi vasipari vállalat tmk-csoportvezetője. az okmányt pontosan száz évvel ezelőtt 1870. június 1-én állította ki, viaszpecséttel, valamint a fő- és alcéhmester aláírásával hitelesítve a gyönki egyesült kovács, - lakatos, - asztalos és kőműves cég a ,, kovácslegényé velvételével, kovács györgy segédé avatása alkalmából. a száz éves segédlevelél az ajándékozó rokonáé volt. /mt1/

--

bb. 36. új határátkelőhely a magyar-román határon

rj ie hgy

1970. június 1.

a magyar népköztársaság és a román szocialista köztársaság államhatárán, a gyula-varsand utvonalon, -hétfőn új közúti határátkelő hely nyílt meg. a határátkelőhely éjjel-nappal, munka- és munkaszüneti napokon nyitva áll a magyar-román kishatárforgalom, valamint a nemzetközi áru- és utasforgalom számára.

/folyt.köv./

14.45 rj

- 23 -

16⁰⁰

bb. 36. /uj határátkelőhelytérkép.-folyt./rj

az állomás megnyitása alkalmából az új határállomásra érkezett dr. terpitkó andrás pénzügyőr-vezetőrnagy, a vám- és pénzügyőrség országos parancsnoka, dr. szabó sándor, a békés megyei pártbizottság titkára, csatári béla, a békés megyei tanács vb elnökhelyettese, ott voltak gyula város párt- és tanácsí vezetői, megjelent továbbá stefan ionescu, a román szocialista köztársaság vámigazgatóságának vezetője, és zimbrianu pascu, az arad megyei tanács első elnökhelyettese, valamint gurán dumitru, a köröskisjenői pártbizottság titkára. a határállomáson dr. terpitkó andrás és stefan ionescu mondott beszédet, majd átvágták a magyar és a román nemzeti színű szalagot. a határátkelő állomás magyar és román építői baráti találkozáson vettek részt. /mti/

-. -

bb 41. a magyar irodalomtörténeti társaság tisztújító közgyűlése

gk zs bh hgy

1970. június 1.

a magyar irodalomtörténeti társaság sopronban rendezett tisztújító közgyűlésén megválasztotta új vezetőit. tiszteleti elnök komlós aladár, elnök bartha jános, alelnök: keresztury dezső, kéry lászló és tóth dezső, főtitkár: weber Antal.

az elnöki tanács komlós aladárnak a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését a közgyűlésen dr. ortutay gyula akadémikus, az elnöki tanács tagja nyújtotta át. /mti/

-. -

- 24 -

14.50 bh

NF 16⁰⁵

bb. 42. dán gazdasági küldöttség budapesten

1 sz/lk/e 1e hgy

1970. június 1.

knud hannerup ipartanácsos vezetésével hattagú dán gazdasági küldöttség érkezett budapestre, a magyar-dán gazdasági együttműködési vegyesbizottság első ülésére. az ülés kedden kezdődik a külkereskedelmi minisztériumban. a vegyesbizottság most ül össze először, annak a gazdasági, ipari, műszaki együttműködési megállapodásnak az alapján, amelyet a két ország képviselői a múlt év októberében írtak alá. a bizottság feladata megvizsgálni a már eddig kialakult, illetve most kibontakozó kooperációkat és elősegíteni azok sikeres realizálását.

a dán gazdasági küldöttség hétfőn felkereste a budapesti nemzetközi vásárt. /mti/

-. -

bb. 43. súlyos balesetek

mm/e zs hgy

1970. június 1.

újpesten, a dunasor 15. számú házsal szemben a falemez művek fauszatójában egy uszó farönkön játszott fazekas gyula 8 éves iskolai tanuló. a kisfiú játék közben a vízbe esett és megfulladt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult.

a 9. kerületben az üllői út 109. szám előtt miskolczi józsef 27 éves gépkocsiveető, budapesti lakos személygépkocsival a járda és a járdaszívet között nem adta meg az elsőbbséget és elütötte herdő jánosné 81 éves nyugdíjas, budapesti lakost és rakota krisztina 6 éves óvodást. a baleset következtében az idős asszony súlyosan megsérült, a kislány könnyű sérülést szenvedett. a személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

a 3. kerületben a vörösvári út és a körte utca kereszteződésénél zsolnai ferencné 58 éves nyugdíjas, budapesti lakos figyelmetlenül lépett le a járdáról és elütötte egy motorkerékpár. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a 12. kerület moszkva tér és krisztina körút torkolatánál gergely jeno 37 éves gépkocsiveető, drávaszabolcsi lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy teherautóval. a baleset következtében gergely jeno 58 éves éjjeliőr és gergely jenené 58 éves tsz-tag a személygépkocsi utasai súlyosan megsérültek. a gépkocsiveető ellen eljárás indult.

a 16. kerületben a csömöri út és az attila utca torkolatánál haász Antal 31 éves gépkocsiveető motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy másik motorkerékpárral. a baleset következtében molnár józsef 21 éves segédmunkás, a motorkerékpár vezetője és szabó emil 26 éves lakatos, a motorkerékpár utasa súlyosan, míg haász Antal könnyebben megsérült. /mti/

15.23/e

-. -
- 25 -

NF 16¹⁰

bb. 44. a fővárosi vízművek

k zs/gk/e zs hgy

1970. június 1.

értesíti a lakosságot, hogy vízcsőfektetési munkálatok miatt szerda reggel 6 órától este 6 óráig a vízszolgáltatást a 11. kerület villányi ut - alsóhegy utca - somlói ut - kelenhegyi ut, valamint a budaörsi ut - nagyszeben utca - előpatak utca - bod péter utca - zólyom köz által határolt területeken csak nyomáscsökkenéssel tudja biztosítani. ezért lehetséges, hogy az említett körzetekben vízhiány lesz. /mtl/
-.-

bb. 45. háromkaréjos árpád-korabeli templom maradványai kerültek elő székesfehérvárott

vid/e ká hgy

1970. június 1.

jelentős régészeti leletek - háromkaréjos árpád-korabeli templom maradványai kerültek elő székesfehérvár történelmi belvárosában, a rózsza ferenc utcában. a csaknem teljesen épségben maradt, jól kivehető „karéjokra”, valamint a két 1,6 méter magas oszlopra a telken építendő ház alapozásánál bukkantak rá az építők. az istván király múzeum régészei azonnal megkezdték a feltárást. dr. kralovánszky alán ásatásvezető véleménye szerint székesfehérvár várostörténete szempontjából igen jelentős az új lelet. /mtl/
-.-

bb. 46. a szot elnökségének ülése

t sl/gk/e le hgy

1970. június 1.

a szot elnöksége hétfőn ülést tartott, s a többi között megtárgyalta a kollektív szerződések módosításának tapasztalatait. az erről szóló jelentés szerint a vállalatok általában határidőre elkészítették módosított kollektív szerződésüket, előzőleg pedig a tervezetet a dolgozókkal széles körben megtárgyalták. a fő figyelmet a részesedési alap felosztásának szabályozására fordították. a módosított kollektív szerződésekben fokozottan megbecsülik a munkahelyükhöz hű dolgozókat. ugyanakkor a jelentés bírálja azokat a vállalatokat, ahol nem törekednek a kereseti arányok megfelelő differenciálására. egyes helyeken ugyanis a béremelésre felhasználható összegek jelentős részéből az új dolgozókat túlfizetik, s nem emelik megfelelően a régi, jó dolgozók bérét.
/folyt.köv./
15.32/e

- 26 -

M 16¹⁵

bb. 46. /a szot...folyt./e

az új kollektív szerződésekben általában rendezték a dolgozók munkaidőbeosztását, megszabták a felhasználható túlórák felső határát. előfordult azonban olyan kollektív szerződés is, amely megengedi, hogy a vállalat a dolgozó „önkéntes”, belegegyezésével túlléphesse a túlórák felső határát. az ilyen szabályozás törvénytörő, tehát megengedhetetlen.

a jelentés megállapítja, hogy gyermekintézmények fenntartására, szociális, kulturális, sportcélokra a vállalatok körülbelül ugyanolyan összegeket kívánnak költeni, mint az előző években. nem megfelelő azonban a dolgozók lakásépítésének vállalati támogatása.

az utóbbi témával az elnökségi ülés egy másik napirendje külön is foglalkozott, amelyben megállapította, hogy tavaly a vállalatok lakásépítési alapra alig 20 százalékát fizették be annak az összegnek, amit egyébként a jogszabályok lehetővé tennének. a vállalatok 1969-ben összesen 300 millió forintot fizettek be az otp-nél vezetett lakásalap számlára, ami távolról sem kielégítő. még kevésbé elfogadható, hogy ennek a viszonylag kis összegnek is csupán egyharmadát használták fel gyakorlatilag ez év elejéig.

1969-ben összesen 61 845 lakás épült az országban, 5 243-mal kevesebb, mint 1968-ban, de 3 725-tel több az évi előirányzatnál. a tervhez képest túlteljesítés a magánlakás-építkezéseknél tapasztalható, viszont tavaly 3 600-zal kevesebb állami lakást adtak át a tervezettnél. az elmaradás egyik oka az volt, hogy több mint 3 000 egyébként elkészült lakást a nem kielégítő felszereltség vagy minőségi hibák miatt a tanácsai szervek nem vettek át az építőipartól, ezeknek átadása 1970-re húzódott. a szot elnöksége azt is megállapította, hogy bár a városi lakásépítés aránya növekszik, ez még mindig elmarad 5 százalékkal a kívánatos 60 százaléktól. általában a lakáshelyzet fokozatosan javul. az 1970. január 1-i népszámlálás adatai szerint 100 lakásra 327 lakó jut, a tíz évvel ezelőtti 361-gyel szemben.

az építési árakkal foglalkozó rész megállapítja, hogy az évm vállalatai által épített lakások átlagos ára 198 570 forint, 4 százalékkal magasabb, mint egy évvel ezelőtt. figyelembe kell azonban venni, hogy most nagyobb lakások épülnek, felszereltségük is jobb, így az áralakulás lényegében kedvezőnek ítéltető.
/folyt.köv./

15.38/e

- 27 -

M 16²⁰

bb. 46. /a szot...2.folyt./e

a hagyományos módon épített lakások továbbra is jóval drágábbak, mint a korszerű technológiával épülők, az utóbbiakon belül is drágábbak a lakások a 12 emeletnél magasabb házakban. ezért az a célszerű, ha korszerű építési módszerekkel többszintes, de középmagas házakat építenek.

a szot elnöksége tárgyalta a szakszervezeti vezető testületek újjáalakításáról, s megvizsgálta a szakszervezeti lapok munkáját. /mt1/

---

bb. 47. dunaujváros - a fiatalok városa, a tanuló város, a népek barátságának szimbóluma - júniusban ünnepli huszadik születésnapját

vid/e fm hgy

1970. június 1.

1950 tavaszán kezdődött el a pentelei fennsík, a dunaparton hazánk egyik büszkeségének, első szocialista városának, dunaujvárosnak és legnagyobb kohászati üzemének, a dunai vasműnek az építése. a huszadik születésnapjára készülő város és gyár vezetői hétfőn dunaujvárosban sajtótájékoztatót tartottak.

sudár iván, a városi pártbizottság titkára tájékoztatójában hangsúlyozta, a dunaujvárosiak büszkék arra, hogy a magyar nép egyik nagy szocialista alkotásaként dunaujvárost - mint hazánk első szocialista városát - emlegetik. büszkék arra is, hogy itt ringott a szocialista magyar építőipar bölcsője; hogy dunaujváros a fiatalok városa volt és ma is az, ahol a lakosság átlagos életkora 30 év körüli; hogy dunaujváros a tanulók városa-ként is ismeretes, ahol minden harmadik ember tanul. dunaujváros a népek barátságának szimbóluma, ahol a szovjetunió és más országok szakembereinek közreműködésével indult meg a termelő munka.

a most 47 000 lakosu városban husz év alatt 11 000 összkomfortos lakás épült, fürdőszobával, távfűtéssel és gázzal ellátva. a lakások fűtését a vasmű szolgáltatja. az általános és középfokú iskolákon kívül műszaki főiskolai kar is működik, amelyen összesen 900 fiatal tanul nappali, esti vagy levelező tagozaton. az idén folytatják a városfejlesztést. befejezik a lenin-tér rendezését, az új párt- és tanácsháza építését. az idén 312 állami és szövetkezeti lakást, valamint vállalati támogatással 254 lakást építenek. végleges helyet kap a muzeum és az állami zeneiskola is.

/folyt.köv./
15.55/e

- 28 -

M 16²⁵

bb. 47. /dunaujváros...folyt./e

répási gellért, a dunai vasmű műszaki igazgatója elmondta, hogy a vasmű husz év alatt az ország legnagyobb kohászati üzemévé fejlődött. nincs a népgazdaságnak olyan ága, amelynek a vasmű valamilyen alapanyagot vagy terméket ne szállítana. munkája népgazdasági szempontból azért rendkívül nagy jelentőségű, mert sok olyan terméket állít elő, amelyet egyébként importálni kellene, másrészt sok kohászati terméket jó áron már exportál is. a vasmű tavaly 26 tőkés és 8 szocialista országba összesen 20 millió dollár értékű kohászati terméket exportált. a szocialista országokkal folytatott kooperációjára jellemző, hogy ezekben az országokban sok olyan új gyártmányt állítanak elő, sok olyan új eljárást vezettek be, vagy szabadalmat vettek át, amelyeket a dunai vasmű szakemberei konstruáltak.

sófalvi istván, a városi tanács vb elnökhelyettese elmondta az újságíróknak, hogy a városalapítás 20. évfordulójáról szerény „családias” keretek között emlékeznek meg. június 10-én rendezik meg a városi népfront-körzetek közötti „ki mit tud dunaujvárosról és a dunai vasműről?”, szellemi vetélkedő döntőjét.

június 13-án nyitják meg a vasmű-uton az új ipari kiállítási csarnokot, amelyben előbb a vasmű, majd később a város többi jelentősebb ipari üzemének termékeit mutatják be „mit ad dunaujváros ipara a magyar népgazdaságnak?”, címmel. ezen a napon ünnepi ülést tart a városi pártbizottság, a városi tanács, a klsz-bizottság és a hazafias népfront-bizottság. itt adják át először a városépítésben és fejlesztésben jelentős eredményeket elért dolgozóknak a jubileumi plaketteket, díszokleveleket, valamint emléklapokat. június 14-én a lenin-téren nagygyűlést tartanak, ahol megemlékeznek a városalapításról és a város fejlődéséről. június 12-14 között dunaujvárosban kerül sor a vasas népi-tánc-együttesek fesztiváljára, amelyre külföldi együtteseket is várnak. 13-án este a városalapítás évében születettek, a husz évesek részére utcabált rendeznek. „családi ünnepeinkre”, természetesen szeretettel várunk vendégeket is -, mondotta befejezősül sófalvi istván. /mt1/

16.00/e

- 29 -

M 16³⁰

bb. 48. a kisipari szövetkezetek az árvizkárosultakért -
kiszöv-elnökök országos tanácskozása

tol/lk/e ie la

1970. június 1.

a kisipari szövetkezetek szövetségeinek elnökei hétfőn az okisz székházában tanácskozást tartottak az árvizkárok helyreállításával kapcsolatos feladataikról. vég jánosnak, a szabolcs megyei pártbizottság osztályvezetőhelyettesének és czibalmos istvánnak, a szabolcs megyei kiszöv elnökének beszámolójából kitűnt: az árvizsújtotta területre eddig hat kisipari szövetkezet már visszatelepült, de még csak részlegesen dolgozik. két szövetkezetben még nem tudták megindítani a munkát. a kiszövt ért károk mielőbbi helyreállítása mellett maga a megyei szövetség is részt kér az országos gondok megoldásából.

a kiszöv-ök elnökei egyetértettek, hogy a helyreállítási munkák első lépéseként a fő erőket az építő tevékenységre kell fordítani. a tervező munkák már javában folynak, ám előreláthatólag június vége előtt nemigen tudnak az építkezésekhez kezdeni.

az okisz elnöke

rév Lajos beszélt azokról a példamutató kezdeményezésekről, amelyeket a kisipari szövetkezetek indítottak az árvizkárosultak megsegítésére. így például felajánlásokat tettek ideiglenes épületek felállítására, építő munkára, gépi felszerelések szállítására, illetve építőipari gépek helyreállítására és különféle szolgáltatásokra.

az okisz eddig egymillió forintot juttatott az árvizkárosultaknak, a hétfői értekezleten pedig számos kiszöv-elnök fél-millió forintot felüli készpénz-felajánlást jelentett be, s ezenkívül a legkülönbözőbb természetbeni juttatásokat vállalták. így például lakókocsikat, sátrakat, vikendházakat, takarókat, ruhákat, tető- és nyílászáró szerkezeteket is küldenek majd a károsult lakosságnak. a borsod megyei kisipari szövetkezetek - a tagság csaknem egymillió forintos egyéni felajánlása mellett - külön 100 000 forintot, a ruhazipari ktsz nagy tételű ruhaneműt ad a károsultaknak.

a tanácskozáson bejelentették, hogy az okisz szakembereiből kirendeltséget hoznak létre nyíregyházán a helyreállítási munkák meggyorsítására. /mti/

16.25/e

-30-

NA 1705

p ó t l á s a mai bb. 46-os számú /a szot elnökségének ülése.../
hirünkhöz

sl/gas/e ie la

1970. június 1.

a szot elnöksége foglalkozott azzal a súlyos helyzettel, amelyet az árviz okozott. jóleső érzéssel vette tudomásul, hogy az árvizkárosultak megsegítésére megmozdult az ország. üzemek, intézmények, közlekedési vállalatok különmunkát s pénzt ajánlanak fel, hogy az ország árvizsújtotta részén minél gyorsabban normalizálódjon az élet.

az elnökség igen nagyra értékeli a dolgozók e nemes segítségét. helyesli és támogatja azt a kezdeményezést, amelyben a dolgozók egy napi munkájukat, keresetüket felajánlják az árviz okozta súlyos károk mielőbbi rendbehozására.

felhívja az elnökség a szakszervezeteket, hogy mindenütt segítsék a munkások, értelmiségiek, alkalmazottak e kezdeményezésének országos méretű kibontakozását. /mti/

---

bb. 49. erdőgazdálkodási irányelveket fogadott el a nógrád megyei tanács vb

vid-kz/tné/e la

1970. június 1.

nógrád megye területének egyharmadát erdők borítják. az erdőgazdálkodás mégse vált a megye olyan jelentős gazdasági ágazatává, mint amilyen az erdős területek arányából következnék -, mutatták rá a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának hétfőn salgótarjánban megtartott ülésén. az elmaradás okainak s a fejlesztés lehetőségeinek részletes elemzése alapján a végrehajtó bizottság irányelveket fogadott el a megye erdőgazdálkodásának megjavítására. eszerint a negyedik ötéves terv időszakában mintegy 2 300 hektárral tovább növelik a megyében az erdők területét. az új telepítések csemete-ellátására három termelőszövetkezetben, együttesen körülbelül 30 hektárnyi területen új csemetekerteket hoznak létre. a végrehajtó bizottság kívánatosnak ítélte, hogy az állami erdő- és fafeldolgozó gazdaság a termelőszövetkezetekkel és a felhasználó vállalatokkal együttműködve egy évi 20-25 ezer köbméter kapacitású fafeldolgozó üzemet hozzon létre. egyidejűleg a termelőszövetkezeteknek is javasolta a vb, hogy fafeldolgozó társulásokat alakítsanak. /mti/

-31-

NA 1710

bb. 50. kisz-vezetők látogatása a bnv-n - ifju műszakiak és közgazdászok napja

t kf/kf/e ie la

1970. június 1.

a vásár utolsó napja a nagyközönségé, de egyben a hagyományoknak megfelelően a kisz szervezésében, nem hivatalosan, megtartották az ifju műszakiak és közgazdászok napját. ebből az alkalomból hétfőn a vásárra látogattak a kisz központi bizottságának, intéző bizottságának, titkárságának tagjai, a megyei kisz-bizottságok titkárai, a kisz-vezetők, akiket dr. vitéz andrás, a bnv igazgatója üdvözölt, megtekintették egyebek között a magyar tudományos akadémia és az omfb kiállítását, a nehézipar, a gépipar, a könnyűipar pavilonját, s jártak több ország bemutatóján.

az ifju műszakiak és közgazdászok vásári napjára a kisz számos fiatal szakembert hívott meg. csupán az express utazási iroda szervezésében mintegy 4 000 mérnök, közgazdász és technikus érkezett különvonattal, autóbuszokkal. külön központi program nem várta a fiatalokat; csoportosan ugyan, de ki-ki érdeklődési körének, szakmájának megfelelő kiállításokat kerestek fel. nem maradtak azonban vezető nélkül, ezen a napon ugyanis a legtöbb vállalat kiállításán fiatal műszakiak tartottak ügyeletet, tájékoztatták ifju kollegáikat, s élénk tapasztalatcsere alakult ki a fiatal szakemberek között. a számítástechnika, a mezőgazdasági gépek, a járművek és a könnyűipar kiállításán rögtönzött szakmai bemutatókat is rendeztek egy-egy érdeklődő csoportnak. /mti/

-...-

bb. 51. konecsni györgy emlékére kiállítás nyílt a képzőművészeti főiskolán

t fe/lk/e zs la

1970. június 1.

a budapesti képzőművészeti főiskola alkalmazott grafikai tanszékének hallgatói a közelmúltban elhunyt mesterük, konecsni györgy tanszékvezető tanár emlékére adóznak azzal a kiállítással, amely hétfőn nyílt meg a főiskolán. bence gyula igazgató megnyitójában hangsúlyozta, hogy konecsni györgy kívánságának tettek eleget a kiállítás megrendezői, hiszen az elhunyt mester még e tanév elején is azt tervezte: ilyen tárlattal is egyengeti a fiatal tehetséges művészek pályakezdését. /mti/

16. 12/e

-...-
- 32 -

NA 1730

bb. 52. szolidaritási táviratok, levelek

1 fe/lk/e zs la

1970. június 1.

romes csandra, a béke-világtanács főtitkára a magyar országos béketanácsához intézett táviratában a béke-világtanács valamennyi tagja és nemzeti szervezete nevében részvétét fejezte ki népünknek a pusztító árvíz következtében elszenvedett veszteségei miatt.

a szovjet nőbizottság a magyar nők országos tanácsához intézett levelében a szovjetunió valamennyi asszonya nevében a többi között ezeket írja: „kérjük, biztosítsák legmélyebb együttérzésünkről az árvíz sújtotta közösségek dolgozóit és azok családjait. biztosak vagyunk benne, hogy a magyar kormány határozott intézkedései, valamint az ország dolgozóinak társadalmi összefogása eredményeként rövid időn belül felszámolják az árvíz károkat következményeit,„

a nemzetközi demokratikus nőszövetség, kifejezve együttérzését, ezeket írja: „csodálattal adózzunk annak a példás hősiességnek, áldozatkésztségnek és hazafias szellemnek, amelyet az egész magyar nép tanúsít, hogy urrá legyen a helyzeten és felszámolja az árvíz károkat,„. /mti/

-...-

bb. 54. kiosztották az élelmiszergazdasági pályadíjakat

t tz/tné/e ie la

1970. június 1.

pályázati eredményt hirdettek hétfőn délután a mezőgazdasági könyvkiadó helyiségében. annak az országos pályázatnak osztották ki a díjait, amelyet a magyar közgazdasági társaság, a magyar agrártudományi egyesület és a mezőgazdasági könyvkiadó vállalat hirdetett meg tavaly az élelmiszergazdasági intézmények, üzemek munkájának összehangolására alkalmas módszereket feldolgozó tanulmányokra.

a bíráló bizottsághoz 28 pályamű érkezett. többségük a gyakorlatban is megvalósítható javaslatokat tartalmazott.

a két tízezer forintos és az öt, egyenkint ötezer forintos pályadíjat kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes adta át.

az ünnepélyes díjkiosztáson megjelent dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter is. /mti/

17. 23/e

-...-
- 33 -

NA 1735

bb. 53. ellentétek az európai időjárásban - néhány nap múlva jön az enyhülés

t tz/j/e 1e 1a

1970. június 1.

amilyen egységes képet mutatott az elmúlt hét végén európa időjárása, annyira változatosnak, ellentétesnek mutatkozott a hét elején. hétfőn ugyanis - amint rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa elmondotta, - a skandináv tengersizorosok táján, a német-lengyel síkságon, valamint a baltikumtól a szovjetunió nyugati határa mentén románia és a balkán felé húzódó sávban változékony idő volt, többfelé esővel és élénk széllel, viszont európa többi részén jóval nyugodtabb, szárazabb időjárás uralkodott.

ezek az eltérések a hőmérsékleti viszonyokban is jelentkeztek. az alpoktól és a kárpátoktól északra, tehát a két németország, valamint csehszlovákia és lengyelország területén a napi maximum 14-18 fok között, tehát a sokévi átlagnál 3-7 fokkal alacsonyabban, viszont az ibériai-félszigeten 30 fok körül, tehát az ilyenkor szokásosnál hozzávetőleg ugyanennyivel magasabban alakult ki.

hazánkba hétfőn is mérsékeltén hűvös óceáni légtömegek áramlottak be. helyenkint élénk északnyugati szél fújt, többfelé volt kisebb-nagyobb eső, szeged térségében pedig zivatar. kora délután a hőmérséklet általában 16-20 fok között alakult ki, budapesten 19 fok volt, 6 fokkal kevesebb, mint a sokévi átlag.

a meteorológusok hétfőn elkészítették a péntekig várható időjárás prognózisát is. eszerint a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek ebben a négynapos időszakban eleinte 8-12, utóbb 12-15, a legmagasabb nappali hőmérsékletek pedig előbb 18-22, később 23-27 fok között lesznek. öt milliméteres vagy ennél nagyobb csapadék az ország területének 20 százalékán várható. /mti/

---

bb. 55. dr. petrasovits imre,

t jf/gk/e 1e 1a

1970. június 1.

a gödöllői agrártudományi egyetem tanszékvezető tanára hétfőn róma-ba utazott, ahol a fao központjában kormányszakértőként az öntözéses mezőgazdaságfejlesztés területén tevékenykedik majd. /mti/

17.33/e

- 34 -

NA 1740

bb. 56. háromtagú szövetkezeti küldöttség

t tz/j/e 1e 1a

1970. június 1.

ulazott olaszországba. a küldöttség, amelyet bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese vezet, több olasz szövetkezeti szervezetet keres fel és tárgyalásokkal folytat a magyar és az olasz fogyasztási szövetkezetek kapcsolatainak fejlesztési lehetőségeiről. /mti/

---

bb. 57. száznegyvenmillió forintot iskolai takarékbélyegben

t tz/j/e 1e 1a

1970. június 1.

a lakosság utolsó hetében a szokásnak megfelelően ország-szerint megkezdődött az ifjúsági takarékbélyeggyűjtő lapok visszaváltása az ölp fiókjaiban és a postahivatalokban, a takarékos tanulók az 1969/70. tanévben a korábbi éveket jóval meghaladó összeget, mintegy 140 millió forintot gyűjtöttek össze. az előző tanévhez képest mintegy 10 millió forinttal többet takarítottak meg az iskolások nyári kirándulásokra, táborozásra, vagy egyéb terveik valóra váltására. /mti/

---

bb. 58. budapestre érkezett g. bildesheim, a fao európai igazgatója

t jf/gk/e 1e 1a

1970. június 1.

hétfőn budapestre érkezett g. bildesheim, a fao európai igazgatója és p. montanaro, a fao világélelmészeti programjának kabinetfőnöke. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. károcsai károly, a fao magyar nemzeti bizottságának főtitkára. a vendégek magyarországi látogatásuk során az illetékes magyar szervekkel megbeszéltek az árvízkarok enyhítésére felajánlott fao-támogatás módszerét. /mti/

17.33/e

- 35 -

NA 1740

bb. 59. a könyvhét hírei

i tf/j/e zs la

1970. június 1.

olyan lendületű vásárlókedvvel indult a könyvhét, hogy már az első két nap után megnyithatták a teljesen elfogyott könyvek jegyzékét: kolozsvári grandpierre emil „nők apróban”, című írása, a külföldi irodalomból pedig a nobel-díjas asturias „a kincses urfi”, és faulkner „a hang és a téboly”, című regénye már nem kapható a sátrakban, pavilonoknál. nagy keletjük van a mai magyar költők kötetének. sokan vásárolják a tavalyierstermésből összeválogatott „szép versek”, antológiáját és a novellákat tartalmazó „körkép”, -et, amelyek a könyvhét napjaiban féláron kaphatók; szintén 50 százalékos árengedményt juthatnak hozzá a versbarátok az elmúlt negyedszázad legszebb magyar verseit tartalmazó antológiához is.

szép prózában bihari klárának a „párbeszéd a paradicsomban”, című könyve örvend nagy keresletnek, különösen a fiatalok körében. a politikai ismeretterjesztő műfajban a két legkapósabb újdonság zsukov marsall „emlékek, gondolatok”, című visszaemlékezése és sik endrének a „bem rakparti évek”, -ről publikált kötete.

állandó forgalmuk van a dedikáló íróknak, akik szinte óránként váltják egymást a könyvek alkalmi árusítóhelyeinél. a keddi „olvasó-fogadás”, menetrendje így alakul:

a kálvin-téren, a móra könyvkiadó sátránál 12-14, valamint 17-19 óra között ignác rózsa, 15 órától tamkó sirató károly, 16 órától gyurkovics tiber és pálfalvi nándor jegyez könyveibe ajánló sorokat. komlós jános lesz a vendége 16.30 órától a „nők könyvespolca”, olvasómozgalom rákóczi uti sátrának. /itt minden 100. vásárlónak könyvajándékot nyújtanak át./ a váci utjában, az európa könyvkiadó pavilonjánál három külföldi szerzővel találkozhat a közönség: 16-18 óráig a „kaunasi regény”, szerzője, alfonsas biellianskaus és a „térj be minden házba”, írója, jelizar malcev dedikál, 17-18 óra között pedig grigorij baklanov szovjet író, akinek kisregénye most jelent meg a „holdtölte”, című szovjet antológiában. 17 órától dr. karsai elek történész-író tart dedikáló-ügyeletet a táncsics kiadó könyvheti kirendeltségénél, a tanács körut és a rákóczi ut sarkán.

/folyt.köv./
17.50/e

- 36 -

NA 1815

bb. 52. /a könyvhét. a. folyt./e

a szépirodalmi kiadó vendégeként a liszt ferenc téri sátrnál abody béla 11, hegedüs géza 12, kispé nénes 14, balázs anna, görgey gábor és nemes györgy 16, molnár géza és jankovich ferenc 17 órától; a blaha lujza téri pavilonnál pedi, f. rácz kálmán 11,30 vas istván 12, erdős lászló 16, szinnyei julia, somlyó györgy és görgey gábor 17 órától dedikál.

a vásárral egybekötött könyvheti kulturális műsort rendezkedden - 14.30 órai kezdettel - az európa könyvkiadó az evig művelődési háza udvarán, a gyömrői ut 103. szám alatt.

új hír a könyvbarátoknak: aki ezen a héten 50 forintnál nagyobb értékben vásárol egy alkalommal, az a boltokban vagy a sátraknál egy-egy ajándéksorsjegyet kap, amivel - a június 21-i sorsoláskor - moszkviés személyautót, külföldi társasutazást, 1000 forint értékű könyvjelenténi lehet nyerni. /mti/
bb. 60. farádi lászló nyilatkozata az egészségügyi világszervezet genfi közgyűléséről

i m./lk/e zs la

1970. június 1.

dr. farádi lászló, az egészségügy-miniszter első helyettese, az egészségügyi világszervezet genfben tartott 23. közgyűlésén részt vett magyar küldöttség vezetője nyilatkozatban számolt be az mti munkatársának a mintegy háromhetes tanácskozásról:

- a közgyűlésen a fejlődő országok kérdései az eddigi gyakorlatnak megfelelően nagy súllyal szerepeltek a vitában; szakmai kérdések közül a fertőző betegségek, főleg a malária és a himlő elleni küzdelem természetszerűen ezeket az országokat érinti elsősorban. a szakmai vita másik fontos kérdése a fejlődő országok segítésének az a módja volt, hogy számukra a fejlett országok képezzenek egészségügyi szakembereket.

- főleg az afrikai országok képviselői javasolták, hogy a szakember képzésben vegyék figyelembe a fejlődő országok különleges körülményeit, nevezetesen azt, hogy egy-egy orvos nagy terület, több tízezer lakos egészségügyi ellátásával birkózik és nincs mód olyan differenciált ellátásra, mint a fejlett országokban.

/folyt.köv./

18.00/e

- 37 -

NA 1820

ob. 60. /farádi lászló...folyt./e

- a szakmai kérdések másik csoportja elsősorban a magasan fejlett civilizált országokra vonatkozik. ilyen bennünket is érdeklős kérdés volt a nemzetközi gyógyszer-ellenőrzés. erről olyan határozat született, hogy az egyes tagországok tájékoztassák a világszervezet központját, ha különböző gyógyszerek káros hatásait tapasztalják. a határozat továbbá figyelembe ajánlja egységes gyógyszerellenőrzési módszerek kidolgozását is.

- két szovjet javaslatot is elfogadott a közgyűlés. a vegyi- és a bakteriológiai fegyverek betiltására vonatkozó állásfoglalás hosszabb vita után egyhangú döntéssel született meg. a másik elfogadott javaslat - és ezt joggal könyvelhetjük el a szocialista egészségügyi szemlélet térhódításának - hogy társadalmi rendszerektől függetlenül mindenütt kerüljön előtérbe a megelőzés gondolata és az ingyenesség elve.

- a továbbiakban deklarációt fogadott el a közgyűlés a dohányzás ártalmairól, figyelemmel a tüdőrák keltetésére vonatkozó nemzetközi statisztikákra. ennek érdekessége, hogy még jelentős dohánytermesztő országok küldöttei is hozzájárultak a nyilatkozat elfogadásához. ezenkívül a világszervezet felemelte szavát az ifjúság védelmében, a növekvő kábítószer-fogyasztással kapcsolatban. bár ezzel a problémával hazánkban szerencsére még nem találkoztunk, természetesen melegen támogattuk az ajánlást.

- a közelmúltban a sajtó is foglalkozott már olyan politikai jellegű kérdésekkel, mint az ndk felvételi kérelmének elodázása. 1968-ban 19-en szavaztunk az ndk tagfelvétele mellett, a többség ellene volt, illetve tartózkodott. a mostani vitában az egyesült államok és az nszk küldötte azzal próbálta elütni a kérdést, hogy a tagfelvétel nem a világszervezet, hanem az onsz hatáskörébe tartozik. a szocialista országok képviselői, köztük mi is, megcáfoltuk ezt a helytelen érvelést, amelynek képtelenségét legjobban az szemlélteti, hogy maga az nszk sem tagja az egyesült nemzetek szervezetének és mégis 1951 óta egyenjogú tagként vesz részt az egészségügyi világszervezet munkájában. az általános hangulat nyomására aztán el is ejtették ezt az álláspontot és uruguay javaslatára a közgyűlés egy évre elhalasztotta a kérdés megvitatását. két évvel ezelőtt 19-en voltunk az ndk tagsága mellett. most a halasztó javaslat ellen, az ndk mellett 26 állam szállt síkra, jóllehet ezuttal nem elutasításról, csupán elhalasztásról volt szó. ez is mutatja szerintünk az ndk nemzetközi tekintélyének növekedését és azt, hogy egyre több ország számol az Európában létrejött valóságos tényekkel.

/folyt. köv./
18.08/e

- 38 -

NA 18²⁵

bb. 60. /farádi lászló...2.folyt./e

- az arab menekültek kérdése a vitát bevezető főigazgatói jelentésben is szerepelt. dr. candau főigazgató jelentése hangzott, hogy a helyzet néptáplálkozási, közegészségügyi- és járványügyi szempontból aggodalomra ad okot. a közgyűlés felkérte a főigazgatót, dolgozzon ki az egész világra kiterjedő felhívást a megszállt területeken lévő és az arab országokba menekült lakosság anyagi és emberi megsegítésére.

- a magyar delegáció több alkalommal vett részt a vitában, így az ndk felvételén kívül hozzászólunk a főigazgatói jelentéshez, ismertetve 25 éves fejlődésünk egészségügyi eredményeit, s kifejtettük álláspontunkat a nemzetközi gyógyszerellenőrzés kérdésében is. a fejlődő országok megsegítését célzó szakemberképzésről tárgyaló egyik kerekasztal-értekezlet elnöke küldött-ségünk tagja, dr. tigyi józsef pécsi professzor volt -, fejezte be nyilatkozatát dr. farádi lászló. /mti/

...-

bb. 61. diplomáciai hírek

gas/e zs la

1970. június 1.

fock jenő, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte bandaranaiké asszonyt ceylon miniszterelnökévé választása alkalmából.

x x x

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait habib burgiba elnöknek a tunéziai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából.

x x x

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke giuseppe saragatot, az olasz köztársaság elnökét, péter jános külügyminiszter aldo moro-t, az olasz köztársaság külügyminiszterét üdvözölte táviratban az olasz köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

...-

18.25/e

- 39 -

M 18³⁰

bb. 62. közgazdászok értekezlete az akadémián

t ms/lk/e zs la

1970. június 1.

hétfőn a magyar tudományos akadémián megkezdődött a közgazdaságtudományi intézet négynapos értekezlete. a tanácskozást, amelyen a mai kapitalizmus kérdéseit vitatják meg, bogárnár józsef akadémikus nyitotta meg. a vitaindító előadást göncöl györgy, a közgazdaságtudományok doktora tartotta. /mtl/

...

bb. 63. segít az ország - 26 millió forint a vöröskereszt csekkszámáján - már kiosztottak 9 millió forint gyorssegélyt

i pr-vid/gk/e zs la

1970. június 1.

a vöröskereszt társadalmi bizottságának ülése

hétfőn a vöröskereszt arany jános utcai székházában ülést tartott az az országos társadalmi bizottság, amely a különböző szervezetek képviselőiből alakult a gyűjtési akciók összehangolására. rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára előljáróban elmondotta, hogy eddig mintegy 26 millió forintot fizettek be a vöröskereszt 5350-es csekkszámájára. az árvízszújtotta vidékeken megkezdtek a gyorssegélyek kiosztását - a legfrissebb hírek szerint eddig mintegy 9 millió forintot fizettek ki a károsultaknak. a szétosztásnál messzemenően figyelembe vették a helyi társadalmi szervek, akcióbizottságok véleményét, javaslatait, s így adták át a személyenként 500, illetve családonként legfeljebb 3 000 forintnyi összeget. / a vállalatok, intézmények egyébként fejlesztési alapjaikból szombat estig több mint 16.5 millió forintot utaltak át, hozzájárulásként a más vállalatokat, közületeket ért árvízkárok helyreállításához. / a továbbiakban a vöröskereszt főtitkára elmondotta, hogy a bizottságnak minél előbb meg kell határozni a segítségnyújtás következő formáit. ezzel kapcsolatban több vélemény, javaslat is elhangzott, s az ülés résztvevői úgy döntöttek: a segélyezés további formáinak kialakítását a gyűjtési akciók eredményétől teszik függővé.

az ülésen felszólalók, a társadalmi szervezetek képviselői tájékoztatták a bizottságot a különböző segélyakciók állásáról. a kiosk küldötte a többi közt elmondotta, hogy a szervezet szabolcs megyei titkársága 700 rombadólt ház felépítését tűzte ki célul. már megkezdtek az építésben résztvevő kisiparosok mozgósítását, gondot okoz viszont elegendő segédmunkás toborzása.

/folyt.köv./
18.27/e

- 40 -

M 1840

bb. 63. /segít az ország...folyt./e

a kiosk küldötte ahhoz kérte a szakszervezetek országos tanácsának segítségét, hogy a fiatalok különműszakok szervezésével, többletmunkák vállalásával kamatoztathassák segítőkézségüket. az árvíz okozta károk enyhítésére hat önkéntes nyári tervmunka már június végén munkához lát. a szot képviselője a többi közt elmondotta, hogy már körülbelül másfélezer olyan családot tartanak nyilván, amely akár hosszabb időre is befogadna a vidéki falvakban a gyermekeket. szép eredményekről adott számot az okisk küldötte: június 8-ig 16 millió forintot fizetnek be a központi csekkszámájára, a budapesti kisiparosok pedig teljesen újjáépítik a rommá vált jánkrajtis községet, míg a vidékiek 500 lakás helyreállítását vállalták.

a legújabb hírek a felajánlásokról

a dél-zalai termelőszövetkezetek területi szövetségének tagjai garbóc és méhtelek tsz-einek patronálását vállalták, az észak-zalai területi szövetséghez tartozó kollektív gazdaságok pedig fülöpösdaróc helyreállításához nyújtanak segítséget. itt nem csupán a gazdálkodás új alapjait teremtik meg, hanem 65 lakóépület újjáépítését is segítik. zala megyében egyébként vállalt szemes- és szalastakarmány, növénykállat és építőanyag. a zala-terv dolgozóinak soron kívül elkészítik egy 50 házból álló falurész rendezési és beépítési tervét, s az épületek tervdokumentációját. a megye uttorói és kiosk-fiataljai megtakarított pénzükből 100 000 forintot ajánlottak fel. a budapesti keleti károly utcai középiskolás fiukollégium 30 lakója tíz napig dolgozik majd társadalmi munkában a romos házak újjáépítésénél, a budapesti vízügyi tervező vállalat felépít és teljesen berendez egy lakóházat, a duna papírgyár 15 tonna papírt küldött, az üvegipari vállalat békéscsabai üvegyára csaknem 3 700 négyzetméterüküveget ajánlott fel. baktai sándor budapesti lakos érdekelte két ajánlotta fel egy árvízkárosult családnak lakóházuk felépítéséhez. /mtl/

...

bb. 64. megbeszélés a tsz-ek pénzügyi kérdéseiről

gas/e 1e la

1970. június 1.

dr. lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke és szabó istván, a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöke, az mnb és a tot vezetőinek részvételével hétfőn megbeszélést tartott a termelőszövetkezeteket érintő pénzügyi kérdésekről. ezen belül véleménycserét folytattak a termelőszövetkezetek beruházási hitelezésének helyzetéről és lehetőségeiről. megállapodtak a területi tsz-szövetségek és a bank kapcsolatainak további erősítéséről. /mtl/

18.37/e

- 41 -

M 1850

embargo 21 óráig!

bb 65. bezárult az 1970. évi budapesti nemzetközi vásár
sz/gas/ny ie la 1970. június 1.

tizenegynapos nyitvatartás után hétfőn véget ért az idei budapesti nemzetközi vásár. utolsó napján is több tízezer látogató kereste fel; a vásár ideje alatt a hazai és külföldi kiállításokat megtekintő látogatók száma elérte az 1,200.000-et.

hétfőn a szokottnál is nagyobb volt a forgalom a külföldiek klubjában, a külkereskedelmi és az ipari vállalatok tárgyalótermeiben, ahol részben a vásáron megkezdett üzleti tárgyalásokat folytatták, részben pedig bucsút vettek egymástól az ipari-kereskedelmi partnerek, a külföldiek klubjában működő konzum turiszt boltban tetőpontjára ért az ajándékvásárlás, a külföldiek egyébként ebben az üzletben itt tartózkodásuk alatt több mint 100 000 dollárt költöttek. a klub egyébként még a vásár zárása után is nyitva marad néhány napig, azok számára, akik részt vesznek a gépek szerelésében, csomagolásában, vagy még üzleti tárgyalásaikat folytatják.

hétfőn is több hír érkezett üzletkötésekről. az elektroimpex a szovjet maspriborintorggal szerződést kötött: 1971 évi szállításra 170 000 szovjet rádiót rendelt. a prágai kovo cégtől 10 000, a japán nationaltól 4 000 magnetofont, az angol sharp cégtől 20 000 zsebrádiót rendelt. a svéd ericsson cégtől 127 000 svéd koronáért átvitel-technikai berendezést vásárolt., az ugyancsak svéd allgon céggel pedig a hirdetőtechnikai vállalat nagyteljesítményű antennákra hosszulejratu export- és kooperációs megállapodást készített elő. az allgon céggel egyébként import-megállapodást is aláírt jövő évi szállításra a magyar posta részére 250 kilowattos adóhoz kötött le antennát. az elektroimpex exportmegállapodásai közül említésre méltó, hogy a zágrábi elektrotechna cégnek stúdióberendezéseket, a csehszlovák kovo vállalatnak pedig 1971 évi szállításra kétféle rubelért televíziós készülékeket adott el. a győri műbörgyár saját gyártmányú sátor-pavilonjában hazai és külföldi vásárlók érdeklődtek. a déryné színház ilyen felfújható sátorat kíván vásárolni, hogy előadást tarthasson olyan falvakban is, ahol nincs kulturház, az egyesült izzó saját uszodáját akarja boricani vele, egy olasz cég tenispálya-sátorként, több jugoszláv butorgyár kárpit-anyagként, angol cég pedig bőrdiszműárukhoz akarja felhasználni a győri műbörgyár termékeit.

/folyt köv/

-42-

18.50/ny

NA 1900

bb 65. / bezárult .....folyt/ny

hétfőn este 9 órakor a hungexpo dolgozó és vezetői, a kiállítók képviselőinek jelenlétében, a rákóczi induló hangjai mellett vonták le a vásár főterén álló árbócról a nemzetiszínű zászlót és az ufi-nak, a nemzetközi vásárok szövetségének zászlóját. ezzel bezárta kapuit az 1970. évi budapesti nemzetközi vásár. /mti/

..-

bb. 69. huszonöt év magyar alkotásai a pécsi zenei napokon
vid/e fm la 1970. június 1.

pécsett megkezdődtek a hagyományos zenei napok. a rendező szervek felszabadulásunk negyedszázados jubileuma, valamint a beethoven- és a bartók-év tiszteletére különösen gazdag programot állítottak össze. a nagy zenekulturájú város ünnepi hangversenyekkel és előadásokkal adózik a két halhatatlan művész emlékének, s ugyanakkor megszólaltatják az elmúlt 25 év legjobb magyar zeneműveit is. hétfőn a liszt ferenc hangversenyteremben a zeneművészeti főiskola pécsi tagozata és a liszt ferenc kórus koncertje nyitotta meg az eseménysorozatot; a műsoron beethoven-művek és sugár rezsó „hősi ének”, című oratóriuma szerepelt. a zenei napok során fischer annie, a budapesti kamarazenekar és a finnországi lahti város oratóriumkórusa lép fel a mecsekaljai városban. június 12-én a pécsi nemzeti színház operaestjével zárulnak a zenei napok; ez alkalommal kerül először magyar színpadon előadásra szőnyi erzsébet „firenzei tragédia”, című operája, károly róbert „japán halászok”, című alkotásának pedig ekkor lesz a hazai ősbemutatója. /mti/

..-

bb. 71. akadémiai székfoglaló
t ms/j/e zs la

1970. június 1.

pach zsigmond pál, a magyar tudományos akadémia rendes tagja hétfőn tartotta székfoglalóját az akadémián. középkelet-európa és a nemzetközi kereskedelem a 16.-17. században című előadásában a modern világgazdaság kialakulásának, a korszerű nemzetközi munkamegosztás kezdeti szakaszának gazdasági fejlődését világította meg. /mti/

..-

18.05/e

-43-

NA 1805

bb. 66. árvédekező létszám rekord: 41 000 ember a tiszta-völgyi gátak mentén - újabb négy községbe térhet vissza az elköltöztetett lakosság

ö sb-vid/j/e ie la

1970. június 1.

a készenlétbe helyezett tartalékokkal együtt most már 41 000 ember védi és őrzi a tiszta-menti gátakat. ez a védekezési létszám újabb rekordja. továbbra is tartós védekezésre számítanak, mert a vízügyi előrejelzések szerint szolnoknál e hét végén még az apadás ellenére is a maximum közelében marad a vízszint. szegednél valószínűleg kedden tetőzik az árhullám, s az apadás lassúsága miatt még szombaton is az 1932. évi maximum fölött lesz a víz.

a tiszta legfelső szakaszán, a szamos menti területeken az utóbbi 24 órában 11 millió köbméter vizet vezettek vissza az elöntött területekről a tiszába. így most már csak mintegy 8000 holdnyi területet borít a víz. a visszatelepüléshez szükséges feltételek megteremtése alapján hétfőn a szabolcs-szatmár megyei tanács vb elnöke újabb négy községbe: csegöldre, jánkmajtásra, kisarba és nagyarba engedélyezte az elköltöztetett lakosság visszatelepítését. természetesen valamennyi visszatelepülő embert védőoltásban részesítenek. most már csak két helyen, fehérgyarmaton és tanyagmatolcson kell befejezni a visszatelepítés egészségügyi és egyéb feltételeinek megteremtését. az árvízszújtotta terület helyreállítási munkálatainak támogatására a szovjetunióból már megkezdtek a határmenti kőbányában termelt kő szállítást. a szabolcs megyeiek mintegy 250 000 köbméter követ kértek, de a szovjetunió vállalta, hogy többet - összesen 350 000 köbméternyit - szállít. az anyag egy részét vasuton továbbítják a záhonyi kirakóállomásra, a nagy tételű szállítást azonban tehergépkocsikkal, közúton bonyolítják le. a tehergépkocsiknak nagy kerülőt kell tenniük, ezért az árvízvédelmi kormánybizottság intézkedésére felkészülnek arra, hogy közelebbi állomásokon, esetleg beregsurányban vagy nagyhódos térségében léphessék át a határt ezek a szállítmányok.

a tiszta középső szakaszán, szolnoknál néhány centiméterrel apadt már a víz, de továbbra is nagy erőket folytatják a küzdelmet a gátakon a szivárgás és a fakadó víz ellen. több mint 9 ezren dolgoznak a gátak mentén, s az utóbbi 24 órában a víz újabb veszélyes támadásait sikerült elhárítani. a szolnoki cukorgyár közelében, a görbeéri zsilip előcsatornájának partja az átázás miatt burkolattal együtt leszakadt. az azonnal a helyszínre vezényelt árvédelmi osztagok terméskövel támasztották meg a sérült szakaszt, s a szivárgó vizet pedig homokzsákokból épített ellennyomó medencével fogták fel, s így sikerült elhárítani a veszélyt.
/folyt.köv./
19.10/e

- 44 -

NA 18^{uo}

bb. 66. /árvédekező...folyt./e

tiszasüly közelében két helyen 60-100 centiméter mély és 1-2 centiméter széles repedés keletkezett a töltésen, de gyors beavatkozással, kő- és homokzsákbordák elhelyezésével megtámasztották a gátat és megakadályozták a kritikus repedés terjeszkedését. tiszakécskénél szorítógátat építettek a szivárgás csökkentésére. az időnként feltámadó szélről felvert hullámok ellen 42 kilométer hosszú gátszakaszon helyeztek el rőzseszőnyeget vagy fóliát.

szeged térségében a tiszta várható tetőzésének megfelelően már befejezték a védelmi anyagok kiszállítását, az erők összpontosítását. több mint hárommillió homokzsákot kaptak már a szegediek, s 98 könnyűbuvár segíti a gátak fóliaborításának elhelyezését. a hétfőre virradó éjszaka újabb 60 urh-készüléket küldtek a szeged és maros közötti területre. most külön rádiórelé-állomást is felállítanak, hogy növeljék a kézi urh-készülékek hatókörét, s megkönnyítsék a védelemvezetők irányító munkáját. ezekkel a készülékekkel együtt a vízügyi szolgálatnak összesen 157 rádióállomása működik a tiszta-menti területeken. a vízügyi igazgatóságok 13 gépesített árvízvédelmi osztaga közül öt segíti szeged térségében a védekezési munkálatokat. a szokásosnál jóval aktívabban dolgozik a vízügyi szolgálat repülőegysége is. az utóbbi két hétben összesen 196 órán át végeztek légi megfigyelést, tehát jóval többet, mint az 1965. évi nagy dunai árvízkor, amikor havonta 165 óra repülést hajtottak végre a vízügyi felderítők.

a szegedi tiszta-parti sétány szakaszán, amely közvetlenül védi a várost, már többször végeztek talajvizsgálatokat, hogy ellenőrizzék, mennyire nedvesedett át az altalaj. az így szerzett adatok alapján erősítik tovább a védelmi vonalakat. a tiszta-part menti épületek pincéiben felgyülemlett talajvizet nem szivattyúzzák, mert ez az erőszakos eltávolítás kiszélesíthetné azokat a földalatti járatokat, amelyekben át a víz a pincékbe kerül. a tiszta alsó szakaszán most már mintegy 25 000 ember őrzi a gátakat. az árvízvédelmi kormánybizottság intézkedésére a tiszta szeged alatti térségében újabb hat lokalizációs gát építését kezdik meg. előre láthatóan még hétfőn befejezik a műszaki erők felvonulását, s kedden hozzáfognak a munkálatokhoz. a tiszta jobb és bal partja menti területen mintegy 150 000 köbméter földet építenek be az újabb lokalizációs töltésekbe, s még e hét vége előtt befejezik a munkát. /mti/

19.12/e

- 45 -

NA 19^{uo}

bb. 70. az országos vízügyi hivatal hétfő esti tájékoztatója
k sb/lk/e la 1970. június 1.

a tisza vízgyűjtőjén az elmúlt 24 órában szeszélyes elosztásban hullott csapadék. nagy területen nem volt jelentős eső, így további árhullámok nem alakultak ki. várható, hogy a következő napokban az időjárás az egész vízgyűjtő területen szárazabbra fordul.

a tisza árhullámának tetőzése elhagyta szolnokot, de ebben a térségben mindössze néhány centiméter volt az apadás. szegednél lassan tovább árad a folyó. hétfőn délután 960 centiméter magas vízszintet mértek, amely 37 centiméterrel haladja meg a maximumot.

a hétfő éjszakai tetőzés óta apad a maros. a következő napokban meggyorsul az apadás.

szegednél másodpercenként 3 800 köbméter víz vonul le a tiszán.

a védekezésben csaknem 40 000 ember vesz részt: közülük 45 százalék a csongrád-déli országhatár közötti tisza-szakaszon. a védekezési munkáknál használt több mint 4 400 munkagép és jármű 54 százaléka szeged térségében a tisza és a maros menti védvonalakon dolgozik.

folytatták a záhony-tiszabercel közötti lokalizációs töltés építését, s eddig 106 000 köbméternyi földmunkát végeztek el. a zemlénagárd-dámóc közötti másodlagos védvonalba 49 000 köbméter földet, a tiszafüred-tiszacsegei lokalizációs gátba 44 000 köbméter földet építettek be.

a tisza alsó szakaszán és a maros torkolati töltésénél folytatták az ideiglenes gátak építését és szeged város védvonalának erősítését. a gátak mentén változatlanul nagy figyelemmel ellenőrzik a szivattyutelepeket, zsilipeket, és egyéb berendezéseket és ahol szükséges, azonnal beavatkoznak. a további tartósan magas vízállással számolva gyorsan és folyamatosan a helyszínre irányítják a szükséges munkaerőt, gépeket és anyagokat. /mtl/

...-

19.22/e

- 46 -

NA 1920

bb 67. a jubileumi kulturális hetek záróhangversenye szarvason
vid/fm/ny la 1970. június 1.

háza felszabadulásának 25. és Lenin születésének 100. évfordulóját gazdag programú kulturális hetek keretében ünnepelte meg szarvas város lakossága. az ifjúsági és felnőtt ének- és zenekarok bemutatóit, a reprezentatív kiállításokat, a színvonalas szellemi vetélkedőket, találkozókat s a jubileumi ünnepségeket összefogó nagyszabású rendezvénysorozat hétfőn a városi kamarazenekar és a zeneiskola tanárainak hangversenyével ért véget az alföldi városban. a 2. számú általános iskola dísztermében megrendezett záróhangverseny műsorában bach, - vivaldi-, telemann, beethoven - és mozart-művek szerepeltek. a zenei programot megelőző záróünnepségen csende béla, a békés megyei tanács népművelési csoportvezetője mondott beszédet.

a szarvasi jubileumi kulturális hetek záróhangversenyének bevételét a rendező szervek az árvízkárosultak megsegítésére ajánlották fel. /mtl/

..-

bb 68. magyar és jugoszláviai írók előadóstje nyitotta meg pécsen az ünnepi könyvhétet

vid/fm/ny la

1970. június 1.

pécsen hétfőn nyitották meg az ünnepi könyvhétet, s ebből az alkalomból irodalmi estet rendeztek a városi művelődési házban. az előadóesten pécsen élő, illetve pécsről elszármazott alkotók - többek között weöres sándor kossuth-díjas és csorba győző józsef attila-díjas költő, bertha bulcsu józsef attila-díjas és thiery árpád író - vettek részt. az irodalmi est vendégei voltak a jugoszláviában élő bogdánfi sándor és végel lászló magyar írók is. az ünnepségen gabriel józsef, a városi tanács művelődésügyi osztályvezetője méltatta az elmúlt negyedszázad magyar irodalmának sikereit és az ünnepi könyvhét jelentőségét, majd a megjelent írók és költők felolvastak műveikből, a városi irodalmi színpad tagjai pedig a mai magyar irodalom legszebb alkotásait tolmácsolták. /mtl/

..-
-47-

19.25/ny

NA 1925

bb 72. tolna megyei borverseny

vid/kz/ny la

1970. június 1.

Hétfőn rendezték meg a tolna megyei borok versenyét a tolnai aranykalász tsz-ben. a zsűri 112 bormintát bíralt el. köztük 19 arany-, 25 ezüst és 52 bronzérmes kapott. a borvidék jellegének megfelelően a vörösborok kiemelkedtek a ,,mezőnyből,,: nevezési arányukhoz képest a legtöbb aranyérmet kapták. /mti/

bb 73. dr. csanádi györgy

j/ny la

1970. június 1.

Közlekedés- és postaügyi miniszter vezetésével hétfőn magyar küldöttség utazott szófiába a kgst közlekedési állandó bizottságának 37. ülésére. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent vaszil bogdanov budapesti bolgár nagykövet és a kpm több vezető munkatársa. /mti/

bb 74. időjárásjelentés

j/ny la

1970. június 1.

a meteorológiai intézet jelenti hétfő este:

néhányórás napsütés

várható időjárás kedd estig: időnként megnövekvő felhőzet. többfelé eső, zivatar. mérsékelt, napközben megerősödő északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 20 fok körül. /mti/

j/ny

-48-

v e g e

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. június 2.

bb. 1. nők a mezőgazdaságban - a medosz felmérése a nők társadalmi, gazdasági és szociális helyzetéről

i jf/gk/e 1e la

1970. június 2.

a medosz felmérte a mezőgazdaság állami szektoraiban dolgozó mintegy 62 000 nő társadalmi, gazdasági és szociális helyzetét. a felmérés szerint a mezőgazdaságban foglalkoztatott asszonyok és lányok szakmai képzettsége alacsonyabb a férfiakénál. a statisztikai képet az is rontja, hogy a gazdaságok mintegy 20 000 olyan időszakos nődolgozót alkalmaznak, akiknek felkészültsége messze elmarad az állandóan ott dolgozókéétól is. a felmérés szerint nem mindenütt alkalmaznak szívesen női munkatársakat, bár sokfelé munkaerőhiány van és az asszonyok, lányok szívesen helyezkednének el a gazdaságokban.

a gyermeknevelés, a család és a háztartás ellátása miatt a mezőgazdaságban dolgozó nők is egyre inkább sürgetik a szabad szombatok bevezetését. az időszakos dolgozók már többnyire heti öt munkanapra szerződnek. a fizikai állományban lévő asszonyok és lányok 70-75 százaléka egész éven át, 15-20 százaléka 6-9 hónapig, 5-10 százaléka pedig 3-6 hónapig vállal munkát.

a nők általában a kevesebb erőlkifejtést igénylő munkát választják, a kertészeti, tejházi, magtári munkára vagy növénytermesztésre vállalkoznak legszívesebben. ezekben a munkakörökben általában nincs különbség a férfi és a nődolgozók bére között. a növénytermesztők 1 500-1600, az állattenyésztők 1800-2000 forintot keresnek havonta.

a vezető beosztások 10 százalékát töltik be a nők. a magasabb vezetői posztokon arányuk még ennél is rosszabb. a diplomás nők képzettségüknek megfelelő munkát végeznek, de - amint a vizsgálat rámutat - az agráregyetemet végzett nőknek mindössze 50 százaléka dolgozik a mezőgazdasági termelésben. /folyt.köv./

- 1 -

XA